

ЗАКОН ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

В сила от 01.01.2008 г.

Обн. ДВ. бр.48 от 15 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013г., изм. ДВ. бр.28 от 19 Март 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.105 от 6 Декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 15 Март 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 13 Май 2016г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017г., доп. ДВ. бр.28 от 29 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 16 Юли 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 30 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г., изм. ДВ. бр.16 от 23 Февруари 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2021г., изм. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.86 от 13 Октомври 2023г., изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.16 от 23 Февруари 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г., изм. ДВ. бр.61 от 29 Юли 2025г.

Проект: [602-01-9/28.02.2006 г.](#)

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със:

1. условията и реда за определяне на териториалния обхват на Черноморското крайбрежие и на крайбрежната плажна ивица, изискванията, правилата и нормативите за тяхното устройство, ползване, застрояване и опазване;
2. правомощията и координацията на дейността на централните и териториалните органи на изпълнителната власт и на органите на местното самоуправление, както и взаимоотношенията им с физическите и юридическите лица при осъществяване на държавната политика по устройство на Черноморското крайбрежие.
3. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) условията за управление на морските плажове и за предоставяне на плажни услуги.

Чл. 2. Основните цели на закона са:

1. създаване на условия за опазване, устойчиво интегрирано развитие и устройство на Черноморското крайбрежие;
2. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) осигуряване на свободен и безплатен достъп до морските

плажове;

3. опазване, съхраняване и разумно използване на природните ресурси;
4. предотвратяване и намаляване на замърсяването на Черноморското крайбрежие;
5. защита на морския бряг от ерозия, абразия и свлачищни процеси;
6. възстановяване и опазване на естествения ландшафт и културно-историческото наследство.

Чл. 3. Черноморското крайбрежие обхваща частта от:

1. територията на страната, попадаща в обхвата на охранителните зони по **чл. 9** и островите във вътрешните морски води и териториалното море;
2. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) акваторията на Черно море, с широчина 200 м, измерена от бреговата линия.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Гражданите имат право на свободен и безплатен достъп до морските плажове.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Достъпът на гражданите до морските плажове се осигурява чрез предвижданията на устройствените планове, включително на парцеларните планове за изграждане на обектите на техническата инфраструктура, обслужваща тези територии.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) За части от територията на обектите по **чл. 6, ал. 4 и 5** достъпът на гражданите може да бъде ограничен само в случаите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, охраната и контрола на държавната граница, опазването на защитени територии и обекти, при опасност за здравето или живота им, както и в други случаи, определени със закон.

Чл. 5. (1) Физическите и юридическите лица имат право на информация за предвижданията на устройствените планове и за инвестиционните дейности, осъществявани на територията на Черноморското крайбрежие. Информацията се предоставя по реда на **Закона за достъп до обществена информация** и чрез интернет страницата на съответната община.

(2) Актовете и действията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт и на органите на местното самоуправление, свързани с развитието и устройството на Черноморското крайбрежие, са публични и не представляват класифицирана информация, с изключение на тези, които са свързани с националната сигурност и отбраната на страната.

Глава втора. КРАЙБРЕЖНА ПЛАЖНА ИВИЦА. ПОЛЗВАНЕ

Чл. 6. (1) Крайбрежната плажна ивица е обособена територия, съставена от отделни морски

плажове, представляваща част от морския бряг към прилежащата му акватория.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Морският плаж е територия, представляваща обособена част от крайбрежната плажна ивица, покрита с пясък, чакъл и други седиментни или скални образувания в резултат на естествени или изкуствено предизвикани в резултат на човешка дейност процеси на взаимодействие на морето със сушата. Към територията на морския плаж се включват и пясъчните дюни, разположени непосредствено зад плажната ивица или попадащи върху морския плаж.

(3) Морските плажове са изключителна държавна собственост.

(4) Публична държавна собственост, която не може да бъде обявена за частна, са:

1. морските плажове;

2. брегоукрепителните и брегозащитните системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите, изградени в имоти - държавна собственост, извън границите на населените места;

3. прилежащите на морето крайбрежни езера, лагуни, лимани и влажни зони;

4. пясъчните дюни;

5. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) островите, включително и създадените в резултат на човешка дейност.

(5) Публична общинска собственост, която не може да бъде обявена за частна, са брегоукрепителните и брегозащитните системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите, с изключение на тези по ал. 4, т. 2.

(6) Границите на обектите по ал. 4 и 5 се определят чрез преки геодезични измервания и се отразяват в кадастралната карта и в имотния регистър по реда на [Закона за кадастъра и имотния регистър](#).

(7) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) За обектите по ал. 4 и 5 се изработват специализирани карти, регистър и информационна система по реда на [Закона за кадастъра и имотния регистър](#). Условието и редът за възлагането, създаването и поддържането на специализираните карти, регистъра и информационната система се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(8) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Когато в резултат на естествени процеси на взаимодействие на морето със сушата се образуват морски плажове, засягащи един или повече имоти - частна собственост, частта от засегнатите имоти се отчуждава по реда на [глава трета от Закона за държавната собственост](#) по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(9) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) За създаването на специализираните карти и регистри по ал. 7 органите, на които със закон са възложени опазването и контролът на защитените територии и на

защитените зони, са задължени да предоставят информация и/или да посочват очертаванията на обектите по ал. 4, т. 3 и 4.

(10) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) Министърът на туризма заявява изменението на кадастралната карта и кадастралните регистри по реда на **глава шеста от Закона за кадастъра и имотния регистър** след приемане на специализираните карти на морските плажове.

(11) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава актовете за изключителна държавна собственост въз основа на изменените кадастрална карта и кадастрални регистри на морските плажове.

Чл. 7. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Морските плажове или части от тях с прилежащата им акватория се управляват и поддържат чрез възлагане на концесия за морски плаж при условията и по реда на този закон. Широчината на прилежащата акватория, включена в обекта на концесия, не може да бъде повече от 200 м. Срокът на концесията за морски плаж е до 20 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) С концесията за морски плаж на концесионера се възлага да извършва дейностите по осигуряване на водното спасяване, по обезопасяване на прилежащата акватория, здравното и медицинското обслужване и санитарно-хигиенното поддържане на морския плаж, а за плажовете по **чл. 7а** - да осигури и достъпен морски плаж за хората с увреждания наричани по-нататък "задължителни дейности", както и да предоставя плажни услуги при условията на концесионния договор. Концесионерът осигурява свободен и безплатен достъп на морския плаж и поставя указателни табели със схеми на отделните зони и условията на концесията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., нова - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Концесионерът заплаща на концедента концесионно възнаграждение при условията на **Закона за концесиите**.

(4) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., нова - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Морските плажове или части от тях, за които не е възложена концесия, се управляват от министъра на туризма.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., доп. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Министърът на туризма може да отдава морските плажове по ал. 4 или части от тях под наем за срок до 5 години, при условие че прогнозната стойност на приходите на наемателя не е по-голяма от европейския праг по

смисъла на **Закона за концесиите**. Наемателят на морски плаж е длъжен да извършва задължителните дейности и да заплаща наемна цена. Отдаването под наем се извършва чрез търг при условията и по реда на **Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост**, доколкото с този закон не е предвидено друго. Условията на търга за отдаване под наем на морски плаж се публикуват на **интернет страницата** на Министерството на туризма, а в случаите по ал. 6 - на интернет страницата на съответната областна администрация, най-малко 30 дни преди крайния срок за подаване на заявленията за участие. Заповедта на министъра на туризма за провеждане на търг за отдаване под наем на морски плаж е индивидуален административен акт и подлежи на предварително изпълнение при условията и по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(6) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) Министърът на туризма със заповед може да предоставя правомощията си по ал. 5 на съответния областен управител.

(7) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Морските плажове, за които не е възложена концесия или не са отдадени под наем, се обявяват със заповед на министъра на туризма за неохраняеми морски плажове ежегодно до 31 март. Заповедта се публикува на **интернет страницата** на Министерството на туризма.

(8) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., доп. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За плажовете по ал. 7 съответният областен управител може да предлага за одобрение на министъра на туризма схема за обезпечаване с водноспасителна дейност през съответния летен сезон. Схемата се представя в срок до 30 април на съответната година. Извършването на водноспасителната дейност се възлага от министъра на туризма и/или от областния управител чрез обществена поръчка.

(9) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., предишна ал. 8, доп. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Морските плажове с прилежащата им акватория в границите на защитените територии по **приложение № 2 към Закона за защитените територии**, както и морските плажове за природосъобразен туризъм, включени в **приложението**, не може да се възлагат на концесия или да се отдават под наем. Не може да се възлагат на концесия или да се отдават под наем и морски плажове, които граничат със защитени територии по изречение първо, до тях няма възможност да бъде осигурен свободен достъп чрез отворен за обществено ползване път и за които няма възможност за осигуряване на електричество и вода, както и за отвеждане, пречистване или съхранение на отпадъчните води.

(10) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Концесия за строителство за изграждане на изкуствени морски плажове върху имоти - държавна собственост, може да се възлага при условията и по реда на **Закона за концесиите**.

(11) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.,

в сила от 01.01.2025 г.) Природозащитните дейности, дейностите по охрана, санитарно-хигиенно поддържане и възстановяване на плажовете по ал. 9 се организират от областния управител. Областният управител изготвя ежегодно и внася в Министерския съвет план-сметка за изпълнение на дейностите по изречение първо.

(12) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Поддръжката и ремонтът на морските хидротехнически съоръжения, вълноломите, системите и съоръженията по **чл. 6, ал. 4, т. 2** - публична държавна собственост, предпазващи от вредните въздействия върху морския бряг, които се намират извън границите на урбанизираните територии, се организират от областния управител. Областният управител изготвя ежегодно и внася в Министерския съвет план-сметка за изпълнение на дейностите по изречение първо.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на туризма, съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на труда и социалната политика, определя с решение достъпните морски плажове за хората с увреждания.

Чл. 7б. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) Техническите изисквания за достъпност на морските плажове по **чл. 7а** се определят с наредбата по **чл. 53, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Министърът на туризма:

1. извършва подготвителните действия за възлагане на концесии за морски плажове при условията и по реда на този закон;
2. внася в Министерския съвет предложения за възлагане на концесии за морските плажове;
3. организира процедурите за определяне на концесионер;
4. сключва концесионните договори;
5. провежда процедури за отдаване под наем на морски плажове и сключва наемните договори;
6. организира контрола по изпълнение на задълженията по сключените концесионни договори и договорите за наем;
7. представлява държавата по дела, образувани във връзка с възникнали спорове по сключени концесионни договори, съответно по договори за наем, на морските плажове.

(2) (В сила от 01.01.2009 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Минималният размер на концесионното възнаграждение, съответно на наемната цена, за морски плажове се определя по методика, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.

(3) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Размерът на концесионното възнаграждение, съответно на наемната цена се определя във всеки конкретен случай, като се отчитат специфичните особености и характеристики на морския плаж:

1. степента на урбанизация на прилежащите територии, прилежащата туристическа инфраструктура и изградената техническа инфраструктура, осигуряваща достъп до морския плаж и местоположението на морския плаж - в близост до национални курорти, курортни комплекси, ваканционни, вилни и туристически селища, населени места, къмпинги и вилни зони или неурбанизирани територии;

2. природно-климатичните и екологичните характеристики, площта и характерните особености на морския плаж, на морския бряг и на прилежащата акватория.

Глава втора "а".

ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ ЗА МОРСКИ ПЛАЖ (НОВА - ДВ, БР. 27 ОТ 2013 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 96 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2019 Г., ИЗМ. ОТНОСНО ВЛИЗАНЕТО В СИЛА - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г., НОВА - ДВ, БР. 60 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 30.07.2019 Г.)

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесия за морски плаж се възлага при условията и по реда на този закон чрез провеждане на открита процедура за определяне на концесионер.

(2) Откритата процедура се провежда на един етап, в който участникът подава едновременно заявление и оферта. Откритата процедура не включва договаряне.

(3) Правомощията на концедент по смисъла на този закон се изпълняват от Министерския съвет.

(4) Дейностите по възлагане на концесията по ал. 1 включват:

1. подготвителни действия - възлагане и изготвяне на обосновка на концесията;
2. провеждане на процедура за възлагане на концесия;
3. сключване на концесионен договор.

(5) Подготвителните действия започват след съгласуване с Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на околната среда и водите, Министерството на културата и Държавна агенция "Национална сигурност". В срок до 14 дни съответното ведомство изразява становище относно наличие или отсъствие на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред. При наличие на опасност становището трябва да съдържа препоръки по законосъобразност за отстраняване на опасността, а в случай че не може да бъде отстранена, концесия не се възлага. Когато ръководителят на съответното ведомство не предостави становище в определения срок, се приема, че не е налице опасност.

(6) Процедурата за възлагане на концесия за морски плаж включва действия по:

1. приемане на решение за откриване на процедура за възлагане на концесия;
2. провеждане на процедура за определяне на концесионер;
3. приемане на решение за определяне на концесионер.

(7) Срокът на концесията започва да тече от деня на влизането в сила на концесионния договор и не може да се продължава, освен ако е предвидена такава възможност в концесионния

договор и с удължаването не се надвишава общият допустим срок, посочен в **чл. 7, ал. 1.**

(8) При концесия за морски плаж не се предвиждат плащания от страна на концедента.

Чл. 8б. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Обект на концесия, възложена по реда на този закон, са морските плажове с прилежащата им акватория.

(2) Обектът на концесия може да включва и принадлежности, определени в решението по **чл. 8д.**

Чл. 8в. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионер е лицето, на което чрез сключване на концесионния договор се възлага концесията.

(2) Концесията се възлага на участника, определен за концесионер с решението по **чл. 8м, ал. 2.**

(3) Когато участникът, определен за концесионер, е юридическо лице или обединение, което не е търговец, концесията се възлага на новоучредено търговско дружество, в което юридическото лице е едноличен собственик на капитала, съответно участниците в обединението притежават целия капитал в съотношението от договора им за обединение. Когато участникът, определен за концесионер, е търговец, концесионният договор може да се сключи с новоучредено търговско дружество, в което участникът притежава целия капитал, ако това е предвидено в документацията за концесията.

(4) Когато участникът, определен за концесионер, е физическо лице, концесията се възлага на новоучредено търговско дружество, в което участникът е едноличен собственик на капитала, или на новорегистриран от него едноличен търговец.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 лицето, което сключва концесионния договор, е обвързано от офертата на участника, определен за концесионер.

Чл. 8г. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Министърът на туризма осигурява изготвянето на обосновка на концесията и внася в Министерския съвет предложение за възлагане на концесия за морски плаж.

(2) Министърът на туризма или упълномощено от него длъжностно лице възлага със заповед изготвянето на обосновка на концесията за морски плаж на експерти от Министерството на туризма и/или на външни консултанти.

(3) Заповедта по ал. 2 съдържа:

1. срок за изработване на обосновката на концесията, който не може да бъде по-дълъг от един месец;
2. експертите и/или външните консултанти, на които се възлага изготвянето на обосновката;
3. максимален размер на средствата за изработване на обосновката, който се разходва от утвърдените разходи за концесионна дейност за съответната година.

(4) Обосновката на концесията за морски плаж съдържа:

1. предмета и обекта на концесията, а когато е приложимо - и принадлежностите към обекта;
2. цели и срок на концесията;
3. прогнозна стойност, определена съгласно **чл. 28 и 29 от Закона за концесиите**;
4. правно основание за възлагане на концесията;
5. основни технически и други характеристики на обекта на концесията, включително описание на принадлежностите му;
6. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) технически изисквания за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания, съобразени с релефните характеристики на морския плаж и

хидрологичните особености на прилежащата акватория на Черно море - за плажовете по **чл. 7а**;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) описание на услугите и дейностите, които могат да се извършват с обекта на концесията, и условията за извършването им;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) анализ на ефективността на концесията от гледна точка на концедента и финансово-икономическите аспекти на концесията;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) други особености на обекта на концесията;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) изводи и препоръки;

11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) приложения, въз основа на които е изготвена обосновката.

Чл. 8д. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Решението на Министерския съвет за откриване на процедура за възлагане на концесия за морски плаж съдържа:

1. предмета и обекта на концесията;

2. принадлежностите - когато такива се включват в обекта на концесията;

3. максималния срок на концесията;

4. условията за осъществяване на концесията;

5. основните права и задължения по концесионния договор;

6. условията и/или забраните за отдаване на обекта на концесията под наем и за възлагане на дейности по експлоатацията му на подизпълнители;

7. вида и размера на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и/или други обезпечения;

8. условията и формата за плащане на концесионното възнаграждение, включително:

а) размера на минималното годишно концесионно възнаграждение за срока на концесията;

б) реда за плащане на концесионното възнаграждение;

9. изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, в случай че има такива;

10. условията за опазването на околната среда, на човешкото здраве и на защитените територии, зони и обекти;

11. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) техническите изисквания за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания, съобразени с релефните характеристики на морския плаж и хидрологичните особености на прилежащата акватория на Черно море - за плажовете по **чл. 7а**;

12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) други изисквания, свързани с характера на концесията;

13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) критериите за оценка на офертите и тяхната относителна тежест;

14. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) размера и начина на плащане на гаранцията за участие в процедурата за възлагане на концесия;

15. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) оправомощаване на министъра на туризма да организира и провежда процедурата за възлагане на концесия на морския плаж;

16. (предишна т. 15 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) изисквания към професионалните или техническите способности и/или финансовото и икономическото състояние на участниците, които са свързани със спецификите на предмета и обекта на концесията.

(2) Решението по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник" и може да бъде обжалвано в 10-дневен срок от обнародването му по реда на **глава шеста от Закона за концесиите**.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.)

Чл. 8е. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в

сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионерът на морски плаж се определя чрез открита процедура по **чл. 8а, ал. 2.**

(2) В процедурата може да участва всяко физическо или юридическо лице или обединение от такива лица.

(3) При наличие на основание за изключване участникът се отстранява от процедурата за определяне на концесионер.

(4) Основанията за изключване са:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2025 г., в сила от 31.01.2026 г.) влязла в сила присъда, с която участникът или член на неговия управителен или надзорен орган, или лице, което има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи, е осъден за престъпление по **чл. 114а - 114г, 159а - 159г, 192а, чл. 212, ал. 3, чл. 248а, 253, 253а, 254б, 301 - 302а, 304 - 305а, 307, 321 и 321а от Наказателния кодекс**, или влязла в сила присъда или друг съдебен акт за аналогично престъпление съгласно законодателството на държавата, в която участникът е установен;

2. влязъл в сила съдебен или административен акт, с който е установено, че участникът не е изпълнил задължения, свързани с плащането на данъци или на задължителни осигурителни вноски по смисъла на **чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс** и лихвите по тях в Република България, или аналогични задължения съгласно законодателството на държавата, в която участникът е установен;

3. влязъл в сила административен или съдебен акт, с който на участника е забранено да участва в процедури за възлагане на обществени поръчки или концесии съгласно законодателството на държавата, в която участникът е установен;

4. допуснато от участника съществено неизпълнение на задължение по концесионен договор, наемен договор за морски плаж или по договор за обществена поръчка, което е довело до прекратяване на съответния договор съгласно законодателството на държавата, в която участникът е установен;

5. регистрация на участника или на свързани с него лица в юрисдикция с преференциален данъчен режим по смисъла на **§ 1, т. 64 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане**;

6. обявена несъстоятелност или ликвидация, или открито производство по несъстоятелност на участника, или наличие на сходна процедура съгласно законодателството на държавата, в която е установен.

(5) Основание за изключване е и всяко от следните обстоятелства, установено при провеждане на процедурата за определяне на концесионер и удостоверено с надлежни доказателства:

1. наличие на конфликт на интереси, който не може да бъде преодолян чрез отстраняване на лицето, за което е налице конфликт на интереси;

2. опит на участника да упражни неправомерно влияние върху процеса на вземане на решения от концедента, да получи поверителна информация, която може да му даде необосновано предимство в процедурата за определяне на концесионер, или да представи невярна, непълна или подвеждаща информация, която може да окаже влияние върху решенията за отстраняване от процедурата за определяне на концесионер, за подбор или за определяне на концесионер;

3. непредставяне от участника на информация, необходима за удостоверяване на отсъствие на основание за изключване или на изпълнението на изискванията относно професионалните или техническите способности, и/или към финансово и икономическо състояние, определени от концедента;

4. не е представил цялата информация, която се изисква от участниците в процедурата за възлагане на концесия, или предоставената от него информация е невярна или непълна.

(6) Основанията за изключване по ал. 4 не се прилагат, когато:

1. в случаите по ал. 4, т. 1 участникът е реабилитиран, както и когато са изтекли или до приключването на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат 5 години от изтърпяването на наложеното наказание и участникът е представил доказателства, че е платил дължимите обезщетения за вредите, които са резултат от престъплението;

2. в случаите по ал. 4, т. 2:

а) са изтекли или до приключването на процедурата за определяне на концесионер ще изтекат 5 години от влизането в сила на съответния акт и участникът е представил доказателства, че е изпълнил задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

б) срокът по буква "а" не е изтекъл, но участникът е представил доказателства, че:

аа) е изпълнил задълженията си, като е платил, или че е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията, включително за начислени лихви или глоби, или

бб) е уведомен за точния размер на задълженията, дължим вследствие на нарушението, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мярка по буква "а" преди изтичането на срока за представяне на заявлението;

3. в случаите по ал. 4, т. 3 е изтекъл срокът, за който е наложено изключването;

4. в случаите по ал. 4, т. 4 участникът е представил доказателства, че е платил дължимите обезщетения, включително за вредите, които са резултат от съответното нарушение;

5. в случая по ал. 4, т. 5 участникът е представил доказателства, че е налице някое от обстоятелствата по **чл. 4 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици**;

6. (нова - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) в случаите по ал. 4, т. 6 участникът е представил доказателства, че не е преустановил дейността си и е в състояние да изпълни концесията съгласно приложимите национални правила за продължаване на стопанската дейност в държавата, в която е установен.

(7) Обстоятелствата по ал. 4 и 5 се удостоверяват с документи и декларации.

(8) Участникът, чието заявление с оферта е класирано на първо място, се определя за концесионер.

Чл. 8ж. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Министър-председателят в 7-дневен срок от влизането в сила на решението по **чл. 8д** назначава комисия за организацията и провеждането на откритата процедура, наричана по-нататък "комисията". Комисията се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател.

(2) Председател на комисията е министърът на туризма или длъжностно лице от Министерството на туризма, а за заместник-председател и членове се включват представители на Министерството на туризма и един представител на специализираната администрация на Министерския съвет.

(3) Министър-председателят може да прави промени в състава на комисията при смърт, продължително заболяване, прекратяване на служебното правоотношение, конфликт на интереси или друга обективна причина, водеща до невъзможност на неин член да изпълнява задълженията си, както и по негово искане за освобождаване.

(4) Член на комисията не може да е лице:

1. за което е налице конфликт на интереси;

2. което е свързано лице с участник в процедурата, а когато същият е юридическо лице - и с член на неговия управителен или контролен орган.

(5) Членовете на комисията са длъжни в тридневен срок от:

1. получаването на заповедта за назначаване на комисията да подадат декларация за

отсъствие на конфликт на интереси;

2. узнаването на обстоятелството, че в процедурата участва свързано с тях лице, да подадат искане за освобождаване от комисията.

(6) Председателят, заместник-председателят и членовете на комисията са длъжни да опазват тайната на предоставената им във връзка с провеждането на процедурата информация, за което при назначаването си попълват декларация.

(7) Комисията заседава, когато присъстват повече от половината от членовете ѝ.

(8) Решенията на комисията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите ѝ членове.

Чл. 8з. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Председателят на комисията в 7-дневен срок от назначаването ѝ свиква заседание.

(2) На първото си заседание комисията:

1. определя датата, мястото и часа на провеждане на откритата процедура и датата, до която се приемат заявления с оферти за участие в процедурата, като срокът за подаване на заявленията с оферти не може да бъде по-дълъг от 30 дни;

2. одобрява документацията за концесията и определя сроковете и условията на публикуването ѝ на [интернет страницата](#) на Министерството на туризма;

3. одобрява образец на декларацията за опазване тайната на информацията, която се съдържа в документацията за концесията;

4. при необходимост комисията може да привлече експерти, както и служители на Министерството на туризма, които да подпомагат нейната дейност, при спазване на изискванията за опазване тайната на информацията.

(3) За заседанията на комисията се води протокол.

(4) Председателят, заместник-председателят, членовете на комисията, експертите и служителите по ал. 2, т. 4 са длъжни да опазват тайната на съдържащата се в предложенията информация, да не изнасят материалите за процедурата извън определеното място за заседаване на комисията и да не дават изявления пред средствата за масово осведомяване преди обнародването в "Държавен вестник" на решението на Министерския съвет за определяне на концесионер, за което попълват декларация.

Чл. 8и. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Когато в срока, определен по **чл. 8з, ал. 2, т. 1**, не постъпи заявление с оферта, комисията има право с решение еднократно да удължи срока за подаването им до 15 дни от датата на публикуването на [интернет страницата](#) на Министерството на туризма на съобщението за новия срок.

(2) Откритата процедура се провежда и когато има само един участник.

(3) Откритата процедура не се провежда, ако няма заявили участие лица.

Чл. 8к. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Документацията за концесията за морски плаж се изготвя в съответствие с решението по **чл. 8д** и съдържа:

1. предмета и обекта на концесията и основни технически и други характеристики на обекта на концесията, включително описание на принадлежностите му;

2. документи, които удостоверяват собствеността и/или индивидуализират обекта на концесията, когато е приложимо;

3. описание на услугите и дейностите, които могат да се извършват с обекта на концесията, и

условията за извършването им;

4. условия за участие;

5. изискванията относно съдържанието на разработките по условията на процедурата;

6. критерии за оценка, както и методиката за оценка на офертите;

7. описание на организацията на процедурата;

8. образци на заявлението и приложенията към него, както и на предложенията по критериите за оценка;

9. информацията относно датата, мястото и часа на провеждане на откритата процедура и отварянето на офертите и датата, до която се приемат заявления с оферти за участие в процедурата;

10. проект на концесионен договор и клаузите за преразглеждане, когато такива се предвиждат;

11. размера на гаранцията за участие в процедурата и начина на плащането ѝ в съответствие с решението по **чл. 8д**;

12. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) технически изисквания за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания - за плажовете по **чл. 7а**;

13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) други изисквания към участниците и съдържанието на заявлението и офертата.

(2) Документацията се публикува на [интернет страницата](#) на Министерството на туризма съгласно **чл. 8з, ал. 2, т. 2**.

Чл. 8л. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Участниците в процедурата представят в срока, определен от комисията, плик, в който се съдържат заявлението с приложенията и документите към него и офертата в отделен плик в изпълнение на условията на процедурата. Подадените заявления с оферти се завеждат в Министерството на туризма и се вписват в регистър по поредността на подаването им.

(2) Към офертата си участниците прилагат декларация, в която посочват коя част от съдържанието се в офертата информация представлява търговска тайна.

(3) При сключването на договора за концесия определеният за концесионер участник е обвързан от съдържанието на представената оферта.

(4) Допълнения и изменения в предадените вече заявления с оферти не се допускат. Заявления с оферти, представени след определения от комисията срок, не се приемат и не се разглеждат.

(5) В обявения ден и час за провеждане на процедурата комисията на открито заседание отваря пликите със заявленията за участие по реда на тяхното вписване в регистъра по ал. 1 и проверява дали са спазени изискванията на документацията за концесията.

(6) В деня по ал. 5 на закрито заседание комисията отваря пликите с офертите на участниците, чиито заявления са допуснати до участие, и извършва оценка и класиране на офертите, при спазване на критериите за оценка, определени в решението по **чл. 8д**, и документацията за концесията.

(7) По изключение при повече предложения или при по-голяма сложност и/или обем на офертите председателят на комисията определя срок до 7 дни за запознаване на комисията с всички оферти.

Чл. 8м. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Комисията изготвя доклад, проект на решение на Министерския съвет за определяне на концесионер и протокол за резултатите от откритата процедура в тридневен срок от

приключването ѝ.

(2) Министерският съвет приема решение за определяне на концесионер, което се обнародва в "Държавен вестник". С решението се оправомощава министърът на туризма да сключи договор за концесия от името на концедента със спечелилия участник, да организира контрола по изпълнението на концесионния договор, както и да предявява вземанията на концедента по съдебен ред и да представлява държавата по дела, свързани с изпълнението на концесионния договор.

(3) Решението по ал. 2 подлежи на обжалване относно неговата законосъобразност по реда на **глава шеста на Закона за концесиите** в 10-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

(4) За приключване и прекратяване на процедурата за определяне на концесионер се прилагат правилата на **раздел XI от глава трета**, с изключение на **чл. 116** и **чл. 117, ал. 2 и 3**, и **глава шеста на Закона за концесиите**. Мотивираното решение на Министерския съвет за прекратяване на процедурата за определяне на концесионер може да се обжалва по реда на **глава шеста от Закона за концесиите**.

Чл. 8н. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) За неуредените въпроси, свързани със стратегическото развитие и планиране на концесиите за морски плаж, финансирането на дейността и **Националния концесионен регистър**, се прилага **Законът за концесиите**.

Чл. 8о. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Министърът на туризма и определеният за концесионер участник сключват договор за концесия в едномесечен срок от влизане в сила на решението по **чл. 8м, ал. 2**. Преди сключването на концесионния договор участникът, определен за концесионер, представя на концедента доказателства, които удостоверяват декларираните със заявлението факти и обстоятелства относно основанията за изключване по **чл. 8е, ал. 4, т. 1, 2 и 6**. Концедентът няма право да изисква представянето на доказателства по изречение второ, когато информацията е достъпна чрез електронен публичен безплатен регистър.

(2) При отказ за сключване на договора определеният за концесионер участник губи гаранцията за участие в процедурата.

(3) Когато до изтичането на срока за сключване на концесионния договор участникът, определен за концесионер не сключи концесионен договор или не представи доказателствата по ал. 1, концедентът може с решение да определи за концесионер класирания на второ място участник. С решението може да се постави условие за подобряване на предложенията по критериите за оценка на офертите.

(4) Когато е поставено условие за подобряване на предложенията по критериите за оценка, се провеждат преговори. Концесионен договор може да не се сключи с определения за концесионер класиран на второ място участник, когато при преговорите не се постигне съгласие относно подобрението на предложенията по критериите за оценка, направени от участника.

Чл. 8п. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионният договор се сключва в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер, а когато се сключва с класирания на второ място участник - в съответствие с офертата на участника или с постигнатите при преговорите резултати.

(2) Концесионният договор се сключва в писмена форма и съдържа:

1. страните по договора, данни за търговската и други регистрации на концесионера и лицата, които го представляват;
2. предмет и стойност на концесията;

3. изискванията на предмета на концесията;
4. описание, характеристики и показатели на обекта на концесията и принадлежностите към него, когато е приложимо;
5. датата на влизане в сила на договора, предварителните условия, когато има такива, конкретния срок на концесията, както и общия срок на всички допустими удължавания, предвидени с клауза за преразглеждане, когато има такава;
6. условията, реда и сроковете за предаване на обекта на концесията в началото и в края на концесията, както и при предсрочно прекратяване на концесионния договор;
7. условията за осъществяване на концесията и тежестите, когато има такива;
8. разпределението на рисковете между концесионера и концедента;
9. правата и задълженията на страните, включително условията и сроковете за тяхното изпълнение;
10. размера, сроковете и реда за заплащане на концесионното възнаграждение;
11. клауза за индексация, когато такава се предвижда, съдържаща условията и реда за актуализация на първоначалната стойност на концесията и/или на концесионното възнаграждение;
12. вида, размера, сроковете и начините за предоставяне на гаранциите и на обезпеченията за изпълнение на задълженията по договора;
13. приложимите задължения, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, когато е приложимо;
14. приложимите задължения за застраховане на обекта на концесията;
15. условията и реда за финансиране на отстраняването на нанесени екологични щети;
16. условията и реда за извършване на отчетност и контрол на изпълнение на задълженията на концесионера, включително изпълнението на финансово-икономическия модел;
17. отговорностите за неизпълнение на задълженията по договора;
18. условията, реда и сроковете за обмен на информация между страните, включително по електронен път, и за извършване на мониторинга и контрола по изпълнение на договора;
19. условията и реда за решаване на споровете между страните;
20. клаузите за преразглеждане, когато такива са предвидени, както и основанията, реда и последиците от предсрочно прекратяване на договора;
21. изискванията относно състоянието, в което обектът на концесията се предава на концедента след изтичането на срока на концесията;
22. приложимото право;
23. други, в зависимост от приложимите разпоредби на действащото законодателство.

(3) Когато е приложимо, концесионният договор съдържа и дела от концесията и видовете дейности от предмета на концесията, които ще се изпълняват от подизпълнители за всеки от посочените в заявлението или офертата подизпълнители.

(4) Неразделна част от концесионния договор е офертата на участника, определен за концесионер.

Чл. 8р. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) В едномесечен срок от влизането в сила на концесионния договор определеното от министъра на туризма длъжностно лице изпраща по електронен път чрез електронни средства обявление за възложена концесия за публикуване в [Националния концесионен регистър](#).

(2) Обявлението за възложена концесия се публикува в електронен формуляр и съдържа резултатите от проведената процедура за определяне на концесионер, включително:

1. концедент;
2. прогнозна стойност и стойност на концесията;
3. конкретния срок на концесията;

4. условия за влизане в сила на концесионния договор;
5. информация за концесионера относно:
 - а) името, съответно наименованието;
 - б) формата на участие - самостоятелно или в обединение;
 - в) лицата, които представляват икономическия оператор според регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър;
 - г) посочените в заявлението или офертата дейности, които ще се изпълняват от подизпълнители;
6. критериите за възлагане на концесията;
7. друго, посочено в електронния формуляр.

(3) В деня на изпращането за публикуване на обявлението за възложена концесия определено от министъра на туризма длъжностно лице открива в [Националния концесионен регистър](#) партида на концесията и публикува в нея концесионния договор. В публикувания в [Националния концесионен регистър](#) концесионен договор се заличават защитената със закон информация, информацията представляваща търговска тайна, както и информацията, определена като поверителна.

Глава втора "б".

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНЦЕСИОННИЯ ДОГОВОР. ДОГОВОР ЗА ПОДИЗПЪЛНЕНИЕ. ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР (НОВА - ДВ, БР. 60 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 30.07.2019 Г.)

Чл. 8с. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) За изпълнение на концесионния договор се прилагат разпоредбите на [раздел II от глава четвърта](#), с изключение на [чл. 130 и 132 от Закона за концесиите](#).

(2) За срока на изпълнение на концесионния договор не се допуска настъпването на основание за изключване, както за концесионера, така и за членовете на неговия управителен или надзорен орган. Концесионерът уведомява концедента за настъпването на основание за изключване в 30-дневен срок от настъпването на основанието за изключване или от получаването на информация за настъпването от трето лице.

(3) В уведомлението по ал. 2 концесионерът посочва мерките, които ще предприеме за отстраняване на последиците и за ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви, както и срока за предприемане на мерките. Мерките може да са кадрови и организационни, като: прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, замесени в неправомерните прояви; мерки за кадрова реорганизация; внедряване на системи за отчетност и контрол; създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, както и приемане на вътрешни правила за търсене на отговорност и обезщетяване.

Чл. 8т. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) С договора за подизпълнение концесионерът възлага изпълнението на конкретно определени дейности от предмета на концесията.

(2) Договор за подизпълнение може да се сключи само с лице, което отговаря на професионалните и техническите изисквания съобразно извършваната дейност.

(3) Концесионерът отговаря солидарно с подизпълнителя за изпълнението на дейностите, възложени с договора за подизпълнение.

Чл. 8у. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Концесионерът е длъжен в срок до 10 работни дни от сключването да предостави на концедента договора за подизпълнение, както и информацията относно подизпълнителя, включваща:

1. името, съответно наименованието;
2. данните за контакт, включително електронен адрес;

3. лицата, които представляват подизпълнителя според регистъра, в който е вписан, ако има такъв регистър;

4. доказателства за професионалните и техническите изисквания съобразно извършваната дейност.

Чл. 8ф. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) При последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред страната по концесионния договор, която е узнала за това, е длъжна незабавно да уведоми другата страна.

(2) Когато наличието на обстоятелство по ал. 1 е констатирано от компетентен орган, той незабавно уведомява концедента.

(3) При възникването на обстоятелство по ал. 1 концесионният договор се изменя, ако е налице някое от основанията по **чл. 8х** или се прекратява.

Чл. 8х. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионният договор може да се изменя само в случаите, определени с този закон.

(2) Изменението на концесионния договор не може да освобождава концесионера от поетия оперативен риск.

(3) Концесионният договор може да се изменя, когато:

1. чрез клауза за преразглеждане, определена в документацията за концесията, е предвидена възможност за изменения, независимо от тяхната стойност, или

2. стойността на изменението е под 10 на сто от стойността на концесията и не води до изменение на цялостния характер на концесията, или

3. промяната, независимо от нейната стойност, не е съществена по смисъла на **чл. 137, ал. 5 от Закона за концесиите**.

(4) Когато концесионният договор се изменя повторно на основание по ал. 3, т. 2, прагът от 10 на сто от стойността на концесията се изчислява спрямо сумата от първоначалната стойност на концесията и стойността на предходните изменения независимо от тяхното основание.

(5) Клаузата за преразглеждане, предвидена в документацията за концесията, съдържа опция или възможност за изменение на стойността на концесията или на нейния срок. Клаузата за преразглеждане ясно, точно и недвусмислено определя обхвата и естеството на предвидените опции и изменения, без да дава възможност да се променя предметът на концесията.

(6) Когато след сключването на концесионния договор възникне обстоятелство, което концедентът не е могъл да предвиди при възлагането на концесията и което налага изменение на концесионния договор, договорът може да се измени, ако това не води до промяна на цялостния характер на концесията, до увеличаване на първоначалната стойност на концесията с повече от 50 на сто и до удължаване на срока на концесията с повече от една трета от определения с договора конкретен срок.

(7) Увеличението до 50 на сто по ал. 6 се изчислява спрямо първоначалната стойност на концесията без натрупване на стойностите на предходни промени независимо от тяхното основание.

(8) Изменение на концесионния договор, което не отговаря на условията по ал. 3 и 6, е недействително.

(9) При изчисляване на стойността на концесията тя се актуализира съобразно клаузата за индексация, когато такава е предвидена с концесионния договор, а когато не е предвидена - със стойността на средната инфлация за предходните 12 месеца.

(10) Средната годишна инфлация се определя по индекс на Националния статистически институт.

(11) Изменение на концесионния договор се извършва с допълнително споразумение след мотивирано предложение на една от страните по договора.

(12) Концедентът отправя, приема или отказва да приеме предложение за изменение на

концесионния договор.

(13) Когато изменението на концесионния договор е в рамките на решението за откриване на процедурата или определянето на концесионер, изменението се прави без издаване на ново решение от концедента.

(14) В 30-дневен срок от сключването на допълнителното споразумение определеното от министъра на туризма длъжностно лице публикува обявление в [Националния концесионен регистър](#) за изменение на възложена концесия съгласно [приложение № 9 от Закона за концесиите](#).

Чл. 8ц. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Когато някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение на концесионния договор, но не може да бъде постигнато съгласие за изменението на договора, спорът се решава по реда на [Гражданския процесуален кодекс](#).

(2) След влизането в сила на съдебното решение страните подписват допълнително споразумение за изменение на договора или концесионният договор остава непроменен.

Чл. 8ч. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионерът уведомява концедента за подготвяно преобразуване с универсално правоприемство и прави предложение за замяна на концесионера с правоприемник. Към предложението концесионерът представя информация за условията на подготвяното преобразуване, както и доказателства, че правоприемникът отговаря на условията за участие и че за него не е налице основание за изключване.

(2) Когато правоприемникът отговаря на изискванията по ал. 1, концедентът приема решение, с което дава съгласие за замяна на концесионера. Решението се приема в двумесечен срок от подаването на искането или от отстраняването на нередовностите по него. След влизането в сила на преобразуването концедентът и правоприемникът сключват допълнително споразумение за изменение на концесионния договор чрез замяна на концесионера.

(3) Когато правоприемникът не отговаря на изискванията на ал. 1, концедентът приема решение, с което отказва замяната на концесионера.

(4) При преобразуване на концесионера чрез промяна на правната форма концесионерът или неговият правоприемник уведомява концедента за извършеното преобразуване. В този случай изискванията на ал. 1 - 3 не се прилагат.

Чл. 8ш. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Концесионният договор се прекратява с изтичането на срока на концесията.

(2) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява от концедента без предизвестие, когато са налице доказателства, че към датата на сключването на концесионния договор за концесионера е било налице основание за изключване.

(3) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява:

1. с пълното погиване на обекта на концесията;
2. при прекратяване на дружеството-концесионер - от датата на прекратяване на дружеството;
3. при обявяване в несъстоятелност на концесионера - от датата на влизане в сила на съдебното решение;
4. при съдебно решение за прекратяване на концесионния договор - от датата на влизане в сила на съдебното решение;
5. на други основания, предвидени в закон или с концесионния договор - от датата, посочена в тях.

(4) В случаите по ал. 3 страната, която е узнала за настъпването на основанието за прекратяване, уведомява другата страна за прекратяването на концесионния договор в 10-дневен срок от узнаването.

(5) Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно от концедента:

1. при последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за живота и здравето на гражданите, за околната среда, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, освен ако е налице основание за изменение на договора, или
2. когато концесионерът не е уведомил концедента за настъпване на основание за изключване в срока по **чл. 8с, ал. 2** или не е предприел в срок посочените от него мерки за отстраняване на последиците и за ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви;
3. когато преобразуването с универсално правоприемство на концесионера е извършено:
 - а) без да е прието решение на концедента, с което дава съгласие за замяна на концесионера, освен ако правоприемникът докаже, че отговаря на условията за участие и че за него не е налице основание за изключване, или
 - б) при прието решение на концедента, с което отказва замяната на концесионера.
- (6) Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно или по взаимно съгласие при условия, предвидени със закон или с концесионния договор.
- (7) При неизпълнение на задължение по концесионния договор изправната страна може да го прекрати с писмено предизвестие, като даде на другата страна подходящ срок за изпълнение с предупреждение, че след изтичането на срока ще счита договора за прекратен.
- (8) Едностранното прекратяване на концесионния договор, отправянето на предложение или приемането на предложение за прекратяване на договора по взаимно съгласие се извършват с решение на концедента.
- (9) В решението по ал. 8 концедентът посочва последиците от прекратяването на концесионния договор в съответствие с предвиденото в договора.
- (10) Концесионният договор се прекратява и когато бъде обявен за недействителен с влязло в сила съдебно решение.
- (11) За неуредените въпроси по прекратяването на концесионния договор се прилагат съответно разпоредбите на **Търговския закон** и на **Закона за задълженията и договорите**.
- (12) Определено от министъра на туризма длъжностно лице изпраща в 14-дневен срок в [Националния концесионен регистър](#) информация за прекратяването на концесионния договор.

Глава втора "в".

КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СКЛЮЧЕНИТЕ КОНЦЕСИОННИ ДОГОВОРИ (НОВА - ДВ, БР. 60 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 30.07.2019 Г.)

Чл. 8щ. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Контролът по изпълнението на концесионните договори включва периодичен контрол на изпълнението на условията на концесията и на задълженията на концесионера по концесионния договор в съответствие с предвиденото в него.

(2) Когато в концесионния договор не е предвиден ред за извършване на контрол от страна на концедента, той се извършва по ред, определен от министъра на туризма.

(3) Контролът за изпълнение на сключените концесионни договори се осъществява от министъра на туризма чрез длъжностни лица от съответната администрация.

(4) Длъжностните лица по ал. 3 осъществяват контрол чрез периодични проверки на изпълнението на задълженията на концесионерите по конкретните концесионни договори, включително по изпълнението на задълженията за концесионни възнаграждения.

(5) Проверката по ал. 4 се извършва чрез:

1. проверка и анализ на определените в концесионния договор документи за отчитане на резултатите от изпълнението на задълженията на концесионера;
2. планирани проверки на място, извършвани въз основа на предварително одобрен график;

3. извънредни проверки на място;
4. геодезическо или друго измерване на място.

(6) Проверките по ал. 4 завършват с констатации по отношение на изпълнението от страна на концесионера на:

1. условията за осъществяване на концесията;
2. задълженията по концесионния договор;
3. сроковете за изпълнение на задълженията;
4. изпълнението на задълженията за концесионни възнаграждения;
5. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) условията и изискванията за достъпен морски плаж за хората с увреждания - за плажовете по **чл. 7а**;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) спазването на нормативните актове, които регламентират дейностите, свързани със съответния обект на концесията.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Определено от министъра на туризма длъжностно лице ежегодно в срок до 30 септември представя в Националния концесионен регистър информация за изпълнението на концесионния договор за предходната година. Информацията се изпраща по образец, който се поддържа в Националния концесионен регистър.

(8) Въз основа на информацията по ал. 7 за всички концесионни договори, които е сключил, министърът на туризма изготвя и внася в Министерския съвет годишен отчет относно изпълнението на включените в съответния план за действие проекти и концесионни договори.

Чл. 8ю. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) В зависимост от броя на контролираните концесионни договори, от вида на обектите на концесия и от териториалното им местоположение министърът на туризма назначава една или повече комисии за контрол на действията на длъжностните лица.

(2) Министърът на туризма издава заповед, с която определя:

1. председателя и заместник-председателя на комисията за контрол;
2. поименния състав на останалите членове на комисията за контрол.

(3) В състава на комисията се включват представители на специализираната администрация на Министерския съвет, Министерството на туризма, Министерството на финансите и Министерството на околната среда и водите.

(4) В състава на комисията не може да участва лице, което:

1. има материален интерес от концесия - предмет на контрола на комисията за контрол;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2021 г.) е свързано лице по смисъла на **§ 1, т. 22 от допълнителните**

разпоредби на Закона за концесиите с концесионер, който е страна по договор - предмет на контрола на комисията, или с негов подизпълнител;

3. не отговаря на условията по т. 1 и 2 и е налице основание за отвод от конкретната концесия.

(5) Комисията за контрол приема правила за своята работа, които се утвърждават от министъра на туризма.

(6) На заседанията на комисията за контрол присъстват лицата по **чл. 8щ, ал. 3**, чиито доклади са включени в дневния ред. При необходимост комисията за контрол може да кани и други лица на своите заседания или при извършване на проверките.

(7) Комисията за контрол има следните правомощия:

1. разглежда внесените доклади и други документи, като приема решения, с които:
 - а) дава указания на длъжностните лица;
 - б) прави предложения до органа, който организира контрола по концесионните договори;
2. извършва проверки на място при необходимост;
3. разглежда въпроси, имащи отношение към изпълнението, изменението и прекратяването на концесионните договори;

4. предлага на министъра на туризма възлагането на изпълнението на определени експертни или технически дейности, свързани с контролната дейност на трети лица;

5. извършва други действия, свързани с контрола на концесионните договори, определени със заповедта за назначаването и правилата за работата ѝ.

(8) При приемане на решенията си комисията за контрол взема предвид резултатите от извършените експертни и технически дейности по ал. 7, т. 4.

(9) Комисията за контрол приема годишен доклад за изпълнението на концесионните договори, който след одобряването му от министъра на туризма се представя на концедента.

(10) Годишният доклад съдържа:

1. обобщени резултати за всяка концесия относно:

а) отчетеното от концесионерите изпълнение на концесионните договори;

б) извършените проверки и експертизи;

2. предприети действия за отстраняване на възникнали проблеми при изпълнение на концесионните договори и при извършване на контролната дейност;

3. анализ на изпълнението и неизпълнението на концесионните договори - предмет на извършвания контрол;

4. изводи и препоръки за отстраняване на възникнали проблеми при изпълнение на концесионните договори и подобряване на контролната дейност.

(11) При осъществяване на своята дейност членовете на комисията за контрол и длъжностните лица имат право:

1. на свободен достъп до подлежащите на контрол обекти на концесия;

2. да изискват и проверяват документи, данни, сведения и справки, свързани с изпълнението на концесионния договор;

3. да изискват от проверяваните лица писмени обяснения във връзка с изпълнението на концесионния договор.

(12) При липса на съдействие от проверяваните лица, длъжностните лица и членовете на комисията за контрол могат предварително или при необходимост във връзка с изпълнението на служебните си задължения да искат съдействие от компетентните органи, включително от органите на полицията.

Глава трета.

ЗОНИ ЗА ТЕРИТОРИАЛНОУСТРОЙСТВЕНА ЗАЩИТА

Чл. 9. На територията на Черноморското крайбрежие се създават следните охранителни зони:

1. зона "А" с режим на особена териториалноустройствена защита;

2. зона "Б" със специфични характеристики на територията и специален режим за опазване на териториалните и акваториалните ресурси.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., доп. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Зона "А" обхваща частта на акваторията на Черно море по **чл. 3, т. 2**, крайбрежната плажна ивица и част от територията, попадаща в ивица с широчина 100 м извън териториите на населените места, измерена по хоризонтала от границите на морския бряг или на морските плажове, както и ивица с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал", като всяка точка от линията, определяща откъм сушата границата ѝ, е на разстояние 500 м от най-близката точка от сухоземната граница на съответния плаж, в т.ч.

пресечната точка с границата на морския бряг.

(2) В зона "А" се забраняват:

1. (отм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.)

2. строителството на плътни огради;

3. поставянето на заграждения, ограничаващи свободния пешеходен достъп до обектите по **чл. 6, ал. 4 и 5**, освен в случаите по **чл. 4, ал. 3**;

4. търсенето, проучването и експлоатацията на природни богатства, с изключение на дейностите, свързани с добива на лечебна кал, сол, минерални води и с изграждането на геозащитни, брегозащитни и брегоукрепителни съоръжения;

5. заустването на непречистени отпадъчни води, като количеството и качеството на пречистените води трябва да отговаря на изискванията за индивидуални емисионни ограничения, посочени в разрешителното за заустване, издадено съгласно изискванията на **Закона за водите**;

6. изграждането и експлоатацията на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

7. употребата на продукти за растителна защита и минерални торове, с изключение на регистрираните биологични продукти за растителна защита и торове;

8. развитието на производства, отделящи замърсяващи вещества, посочени в **приложение I на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване**.

9. (нова - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., отм. - ДВ, бр. 36 от 2016 г.)

(2а) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) В зона "А" в ивицата с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал", се забраняват:

1. строителството на сгради и съоръжения, включително допълващо застрояване;

2. строителството и поставянето на огради, независимо от техния вид, форма, височина и материал, върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни;

3. поставянето на рекламни и монументално декоративни елементи и моделиране на заварения ландшафт.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) В зона "А" извън територията на морските плажове и извън ивицата с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал" се разрешават:

1. изграждането на пристанища и пристанищни съоръжения, на брегоукрепителни, брегозащитни и геозащитни съоръжения, на пречиствателни станции, както и на други обекти на техническата инфраструктура, необходима за обслужване на урбанизираните територии, непопадащи в забраните по ал. 2;

2. строителството на други обекти, извън посочените в т. 1, при спазване на следните нормативи за всеки поземлен имот:

а) (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., в сила от 16.03.2015 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 16.03.2015 г.) плътност на застрояване (П застр.) - до 20 на сто;

б) (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., в сила от 16.03.2015 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 16.03.2015 г.) интензивност на застрояване (К инт.) - до 0,5;

в) (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., в сила от 16.03.2015 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 16.03.2015 г.) минимална озеленена площ (П озел.) - най-малко 70 на сто, като половината от нея трябва да бъде осигурена за дървесна растителност;

г) (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., в сила от 16.03.2015 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 16.03.2015 г.) характер на застрояването - ниско, с височина до 7,5 м;

3. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) поставянето на:

а) преместваеми обекти за търговски, увеселителни и други обслужващи дейности, като в урегулираните поземлени имоти не могат да се надвишават установените в подробния устройствен план устройствени показатели - плътност на застрояване, коефициент на интензивност на застрояване и не се намалява определената минимална озеленена площ;

б) елементи на градското обзавеждане - спирки на масовия градски транспорт, пейки, осветителни тела, съдове за събиране на отпадъци, чешми, фонтани и часовници;

в) рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи, при условия и по ред, определени в наредба на общинския съвет;

4. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) осъществяването на дейностите по ал. 4, т. 5 - 8, както и на други дейности, непопадащи в забраните по ал. 2;

5. изграждането на подводни или плаващи обекти в акваторията по **чл. 3, т. 2**, свързани с туристическата функция на крайбрежието.

(3а) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) В зона "А" извън територията на морските плажове в територията, попадаща в ивицата с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал", се разрешават:

1. поставяне на елементи на градското обзавеждане - пейки, осветителни тела, съдове за събиране на отпадъци, преместваеми тоалетни, чешми и указателни табели, по реда на наредбата по **чл. 56, ал. 2 от Закона за устройство на територията** на съответния общински съвет;

2. извършване на специализирани дейности по опазване на единични и групови културни ценности на съществуващи археологически обекти, с изключение на археологически проучвания;

3. извършване на изследвания, свързани с опазване на околната среда;

4. изграждане на елементи на техническата инфраструктура - публична държавна или публична общинска собственост, освен забранените по ал. 2 и при спазване на режимите на опазване, ползване и управление, определени по реда на **Закона за защитените територии** и **Закона за биологичното разнообразие**.

(4) На територията на морските плажове се разрешават:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) поставянето на плажни принадлежности, като се осигурява не по-малко от 50 на сто от активната плажна площ за свободно разполагане на плажни принадлежности от страна на посетителите;

2. (изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) поставянето на преместваеми обекти и съоръжения за:

а) осъществяване на задължителните дейности на морския плаж;

б) спортно-развлекателна дейност и заведения за бързо обслужване;

3. изграждането на техническа инфраструктура, необходима за използване на обектите по т. 2, както и за нуждите на националната сигурност и отбраната на страната и за осигуряване безопасността на корабоплаването;

4. изграждането на брегоукрепителни, брегозащитни и геозащитни съоръжения;
5. реализирането на ландшафтноустройствени и паркоустройствени мероприятия;
6. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) извършването на специализирани дейности по опазване на единични и групови културни ценности;
7. извършването на изследвания, свързани с опазване на околната среда;
8. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., доп. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) изграждането на подземни проводи, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, когато няма друга техническа възможност или когато друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно.

(5) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

(6) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Зоната на активната плажна площ по ал. 4, т. 1 за свободно разполагане на плажни принадлежности от страна на посетителите е равностойна като достъп до морето със зоните с разположени от концесионера или наемателя плажни принадлежности, които той предоставя възмездно на посетителите на морския плаж. Зоната се обозначава на морския плаж и на указателните табели, поставяни от концесионера или от наемателя на съответния морски плаж.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Обектите по ал. 4, т. 2, буква "б" могат да заемат общо до 2 на сто от площта на морския плаж.

(8) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Към обектите за бързо обслужване по ал. 4, т. 2, буква "б" се допуска ползването на допълнителна търговска площ на морския плаж извън площта по ал. 7, която не може да заема повече от 2 на сто от площта на морския плаж.

(9) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) В случаите по ал. 7 и 8 в площта на плажа не се включва площта на подвижни (бели) дюни, на неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и на облесени дюни.

(10) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 27 от 2013 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Териториите от зона "А", попадащи в границите на защитени територии или на защитени зони, запазват режимите си на опазване, ползване и управление, определени по реда на [Закона за защитените територии](#) и на [Закона за биологичното разнообразие](#).

(11) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) На територията на морските плажове за природосъобразен туризъм се забраняват дейностите по ал. 4, т. 2, буква "б" и т. 8.

(12) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Специфичните правила и норми за устройването и ползването на обектите и площите по ал. 4, т. 2 и 3 и ал. 8 се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на туризма и министъра на околната среда и водите.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2016 г. (*), изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

(1) В зона "А" и в зона "Б" извън територията на морските плажове, пясъчните дюни и категоризирани къмпинги в поземлени имоти или части от тях, собственост на държавата, на общините, на частни физически или юридически лица, попадащи в горски територии или в

зеделски земи, както и в незастроени имоти, включени в границите на урбанизирани територии, без промяна на предназначението им могат да се обособяват места за временно разполагане на палатки, кемпери или каравани.

(2) Местата по ал. 1 не се категоризират като къмпинги по смисъла на **Закона за туризма**. В тях се разрешава поставянето само на обекти по **чл. 153, ал. 1, т. 5 от Закона за горите** - архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма без търговско предназначение като: кътове за отдих, беседки, заслони, пейки, маси, информационни табла, чешми, дървени огради, скари и други, които не представляват строителство по смисъла на **Закона за горите** и на **Закона за устройство на територията**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Условието и редът за определяне на местата по ал. 1, правилата и нормативите за устройването и ползването им, както и за престоя в тях, се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и храните, министъра на околната среда и водите и министъра на туризма.

(4) Местата по ал. 1 не могат да попадат в границите на защитени територии от категориите по **чл. 5, т. 1, 3, 4 и 6 от Закона за защитените територии**.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Зона "Б" обхваща териториите, попадащи в ивицата с широчина 2 км от границата на зона "А", в частта след ивицата с широчина 100 м от границите на морския бряг или на морските плажове и 1,6 км в частта след ивицата с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал", с изключение на урбанизираните територии на населените места, определени към влизането в сила на закона.

(2) В зона "Б" се забраняват:

1. изграждането и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

2. заустването на непречистени отпадъчни води, като количеството и качеството на пречистените води трябва да отговарят на изискванията за индивидуални емисионни ограничения, посочени в разрешителното за заустване, издадено съгласно изискванията на **Закона за водите**;

3. употребата на продукти за растителна защита и минерални торове, с изключение на регистрираните биологични продукти за растителна защита и торове;

4. развитието на производства, отделящи замърсяващи вещества, посочени в **приложение I на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване**.

(3) Териториите от зона "Б", попадащи в границите на защитени територии или на защитени зони, запазват режимите си на опазване, ползване и управление, определени по реда на **Закона за защитените територии** и на **Закона за биологичното разнообразие**.

Чл. 12. В зона "Б" се разрешава осъществяване на дейности, непопадащи в забраните по **чл. 11, ал. 2 и 3**, и строителство, свързано със:

1. създаване на нови или разширяване на границите на населени места, курорти и курортни комплекси при спазване на следните нормативи за всеки урегулиран поземлен имот:

а) плътност на застрояване (П застр.) - до 30 на сто;

б) интензивност на застрояване (К инт.) - до 1,5;

- в) минимална озеленена площ (П озел.) - 50 на сто, като половината от нея трябва да бъде осигурена за дървесна растителност;
- г) характер на застрояването - средно, с височина до 15 м;
- 2. създаване на нови или разширяване на границите на ваканционни селища при спазване на следните нормативи за всеки урегулиран поземлен имот:
 - а) плътност на застрояване (П застр.) - до 30 на сто;
 - б) интензивност на застрояване (К инт.) - до 1,2;
 - в) минимална озеленена площ (П озел.) - 50 на сто, като половината от нея трябва да бъде осигурена за дървесна растителност;
 - г) характер на застрояването - ниско, с височина до 10 м;
- 3. създаване на нови или разширяване на границите на вилни зони при спазване на следните нормативи за всеки поземлен имот:
 - а) плътност на застрояване (П застр.) - до 40 на сто;
 - б) интензивност на застрояване (К инт.) - до 0,8;
 - в) минимална озеленена площ (П озел.) - 50 на сто, като половината от нея трябва да бъде осигурена за дървесна растителност;
 - г) характер на застрояването - ниско, с височина до 7,0 м;
- 4. изграждане на обекти, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, непопадащи в забраните по **чл. 11, ал. 2.**

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Устройството и застрояването на поземлени имоти, части от които попадат едновременно в охранителни зони "А" и "Б", се определят с подробен устройствен план - план за регулация и застрояване. В съответствие с устройствената зона, в която попада частта от поземления имот, с плана за регулация и застрояване в границите на урегулирания поземлен имот се определят подзона в обхвата на охранителна зона "А" с пределно допустими показатели на застрояване съгласно **чл. 10, ал. 3** и подзона в обхвата на охранителна зона "Б" с пределно допустими показатели за застрояване съгласно **чл. 12**. Допустимото застрояване във всяка една от зоните се определя на базата на площта от поземления имот, попадаща в съответната подзона.

Чл. 13. (1) Разрешенията за строеж за изграждане на разрешените обекти в зона "А" и в зона "Б" се издават при наличие на необходимата техническа инфраструктура за енергоснабдяване, водоснабдяване, за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, както и за събиране и обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

(2) При липса на техническа инфраструктура по ал. 1 тя може да бъде изградена при условията и по реда на **чл. 69 от Закона за устройство на територията.**

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Поставянето на преместваеми обекти на територията на морските плажове, в т.ч. определянето на ползваната допълнителна търговска площ по **чл. 10, ал. 8**, и на територията на националните курорти се разрешава от главния архитект на общината при условията и по реда на наредбата по **чл. 10, ал. 12** и въз основа на схема, одобрена от министъра на туризма.

(4) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) В зона "Б" се допуска поставянето на:

1. преместваеми обекти за търговски, увеселителни и други обслужващи дейности, като в урегулираните поземлени имоти не могат да се надвишават установените в подробния устройствен план устройствени показатели - плътност на застрояване, коефициент на интензивност на застрояване и не се намалява определената минимална озеленена площ;

2. елементи на градското обзавеждане - спирки на масовия градски транспорт, пейки, осветителни тела, съдове за събиране на отпадъци, чешми, фонтани и часовници;

3. рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи при условия и по ред, определени в наредба на общинския съвет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Преместваемите обекти и съоръжения по ал. 3 се свързват със съществуващите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура с временни връзки, които се вписват в разрешението за поставяне по **чл. 56, ал. 2 от Закона за устройство на територията**.

(6) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Преместваемите обекти и съоръжения на територията на морските плажове, както и тези, разположени в зона "А" и зона "Б", които не отговарят на условията по ал. 3 и 4 и по **чл. 10, ал. 3, т. 3**, се премахват по реда на **чл. 57а от Закона за устройство на територията**.

(7) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Разрешенията за поставяне на преместваемите обекти и съоръжения на морските плажове се издават еднократно за срока на концесията или наема и са валидни до изтичане срока на концесията, съответно наема, или до промяна на схемата по ал. 3.

(8) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Главният архитект на съответната община разрешава или отказва издаването на разрешението по ал. 3 в 30-дневен срок от постъпване на искането.

Чл. 14. (1) Държавата и общините осигуряват транспортни връзки с републикански или местни пътища, както и пешеходни и велосипедни алеи до морските плажове, в съответствие с разпоредбите на **Закона за пътищата**.

(2) Обектите за транспортна връзка и за пешеходно и велосипедно движение се определят с подробен устройствен план за съответната територия на общината.

(3) Собствениците на недвижими имоти, през които подробният устройствен план предвижда преминаване на обекти за пешеходно движение, учредяват право на преминаване в полза на съответната община по реда на **чл. 192, ал. 1 от Закона за устройство на територията** в тримесечен срок от влизането в сила на плана.

(4) При отказ на собствениците да учредят право на преминаване в срока по ал. 3 имотът или част от него се отчуждава в полза на съответната община при условията и по реда на **Закона за общинската собственост**.

Чл. 15. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) (1) Забранява се извършването на строителни и монтажни работи в националните курорти по Черноморското крайбрежие от 15 май до 1 октомври.

(2) Извън случаите по ал. 1 периодът и териториите по Черноморското крайбрежие, в които

се забранява извършването на строителни и монтажни работи, се определят от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Решенията на общинския съвет се приемат ежегодно не по-късно от 1 март на съответната година и се обявяват на интернет страницата на общината.

(3) В случай че общинският съвет не приеме решение в срока по ал. 1, извършването на строителни и монтажни работи в курортните територии на населените места, курортите, курортните комплекси, ваканционните селища (вилни и туристически селища) и къмпингите по Черноморското крайбрежие се забранява от 15 май до 1 октомври.

(4) Изключение по ал. 1, 2 и 3 се допуска само за неотложни аварийно-ремонтни работи и геозащитни мерки и дейности.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Подробните устройствени планове за територии, попадащи в зона "А" и в зона "Б", се приемат от общинския експертен съвет по устройство на територията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) В състава на съвета по ал. 1 задължително се включват представители на регионалните служби на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването, представители на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на съответния областен управител, по един представител на Камарата на архитектите в България и на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и представители на общинската администрация, определени със заповедта на кмета на общината по **чл. 5, ал. 4 от Закона за устройство на територията**.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г., в сила от 20.11.2009 г., отм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.)

Чл. 17. (1) (Предишен текст на чл. 17, изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Промяна на предназначението на земеделски земи и на поземлени имоти в горските територии, попадащи в зона "А" и в зона "Б", за създаване или за разширяване на урбанизирани територии или за застрояване на отделни или на група поземлени имоти се разрешава само ако това е предвидено с влязъл в сила общ устройствен план за съответната територия на общината и одобрен по реда на **Закона за устройство на територията** подробен устройствен план.

(2) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Извън случаите по ал. 1, промяна на предназначението на земеделски земи и поземлени имоти в горските територии се извършва въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план за:

1. обекти с национално значение;
2. национални обекти по смисъла на **Закона за държавната собственост**;
3. обекти с регионално значение;

4. общински обекти от първостепенно значение;
5. обекти - публична собственост;
6. (обявена за противоконституционна с **РКС № 12 от 2013 г.** - ДВ, бр. 105 от 2013 г.) **обекти със сертификат за клас инвестиция по Закона за насърчаване на инвестициите;**
7. обекти на техническата инфраструктура;
8. специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната;
9. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)
10. недвижими културни ценности.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Забранява се строителството и поставянето на преместваеми обекти и съоръжения, промяната на предназначението и учредяването на ограничени вещни права върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", освен в случаите, когато с влязъл в сила подробен устройствен план е предвидено изграждане на:

1. обекти с национално значение;
2. (обявена за противоконституционна с **РКС № 12 от 2013 г.** - ДВ, бр. 105 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) подземни линейни обекти на техническата инфраструктура, непопадащи в т. 1 и 3 - когато няма друга техническа възможност или когато друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно;
3. специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната.

(2) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Забранява се поставянето на шатри и палатки, както и преминаването, паркирането и престоят на превозни средства, ремаркета и полуремаркета върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", освен в случаите на разрешено строителство по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Забраната за преминаване, паркиране и престой на превозни средства, ремаркета и полуремаркета по ал. 2 не се отнася до случаите на извършване на аварийно-спасителна дейност на територията на морския плаж.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Забраните по **чл. 10, ал. 2** и **чл. 11, ал. 2** се прилагат и за обектите по ал. 1.

Чл. 17б. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) Забранява се преминаването, паркирането и престоят на превозни средства, ремаркета и полуремаркета върху територията на морския плаж.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Използването на самодвижещи се, верижни, земекопни и други машини в случаите за извършването на задължителните дейности по **чл. 7, ал. 2** и предоставянето на плажни услуги се извършва при условията на **чл. 17в** и след разрешение от кмета на съответната община или оправомощено от него лице, като на морските плажове за природосъобразен туризъм достъпът на техника се допуска единствено при случаи на бедствие и заплаха за човешкото здраве, при същите условия.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Забраната за преминаване, паркиране и престой на превозни средства, ремаркета и полуремаркета по ал. 1 не се отнася до случаите за извършването на разрешените по съответния ред задължителни дейности по **чл. 7, ал. 2**, предоставяне на плажни услуги и извършване на аварийно-спасителна дейност на територията на морския плаж.

Чл. 17в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Забранява се нарушаването на целостта, увреждането и

Източник: Правно-информационни системи "Сиела" 08.01.2026 г.

заравняването на подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", освен в случаите на разрешено строителство по **чл. 17а, ал. 1**.

Глава четвърта. УСТРОЙСТВО НА КРАЙБРЕЖИЕТО

Чл. 18. (1) Устройството и развитието на Черноморското крайбрежие се извършват въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) концепциите и схемите за пространствено развитие по **Закона за регионалното развитие**;
2. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) общи устройствени планове за цялата територия на общините по **чл. 3, т. 1**;
3. подробни устройствени планове на общините по **чл. 3, т. 1** за:
 - а) съществуващи урбанизирани територии;
 - б) нови урбанизирани територии, предвидени по съответния общ устройствен план, включващи територии от зони "А" и "Б";
4. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) специализирани подробни устройствени планове по **чл. 111 от Закона за устройство на територията**.

(2) Плановете по ал. 1, т. 2 - 4 съдържат правила и нормативи за прилагането им.

(3) Плановете по ал. 1, т. 2 и 3 се съобразяват с правилата и нормативите на **Закона за устройство на територията** и с подзаконовите нормативни актове по прилагането му, доколкото не противоречат на този закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Изискванията за обема, съдържанието, техническото изпълнение и оформяне на плановете по ал. 1 се определят с наредбата по **чл. 117 от Закона за устройство на територията**.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Обхватът и съдържанието, както и условията и редът за възлагане, изработване, приемане и прилагане на концепциите и схемите за пространствено развитие се определят в **Закона за регионалното развитие**.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Възлагането на изработването на общите устройствени планове по **чл. 18, ал. 1, т. 2**, както и на техните изменения се извършва от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от кмета на общината след съгласуване с министъра на регионалното развитие и благоустройството, а когато изменението на общия устройствен план не засяга територии от зона "А" и зона "Б", възлагането се извършва от кмета на общината.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2021 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Общите устройствени планове по **чл. 18, ал. 1, т. 2** се приемат от Националния експертен съвет по

устройство на територията и регионална политика по предложение на съответния общински съвет и се одобряват със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството, която се обнародва в "Държавен вестник". По този ред се одобрява проект за изменение на общ устройствен план по **чл. 18, ал. 1, т. 2**, а когато изменението не засяга територии от зона "А" и зона "Б", проектът се приема от общинския експертен съвет и се одобрява с решение на общинския съвет.

(4) Създаването, съгласуването, съобщаването, приемането и одобряването на подробните устройствени планове по **чл. 18, ал. 1, т. 3**, както и на техните изменения се извършват при условията и по реда на **Закона за устройство на територията**.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Одобряването на плановете по ал. 2 и 4 се извършва след провеждане на процедурите за екологична оценка по реда на **Закона за опазване на околната среда**. Екологичната оценка е част от съответния план.

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.)

Чл. 21. (1) С общите устройствени планове за териториите на общините по **чл. 3, т. 1**, както и с правилата и нормативите за тяхното прилагане се определят:

1. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) общата структура на територията и устройствените изисквания към развитието на територията и акваторията;

2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) териториите за извършване на стопанска дейност;

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) обектите на техническата инфраструктура с национално и регионално значение;

4. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) мероприятията за опазване на околната среда, биологичното разнообразие, природните ресурси и културните ценности;

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) териториите и акваториите с ограничителни режими на устройство и застрояване;

6. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) общият режим за използване на водните, горските, поземлените и рекреационните ресурси;

7. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., предишна т. 1 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) пределно допустимите рекреационни капацитети на курортните населени места и селищни образувания, курортите, курортните комплекси, ваканционните селища и вилните зони по критерии, определени с наредба на министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на околната среда и водите и министъра на туризма;

8. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г., предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) необходимите мероприятия за брегозащита, опазване, възстановяване и подобряване естетическите качества на териториите, мерките за опазване и възстановяване на характера на ландшафта и на културните ценности;

9. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) териториите и зоните, в които не се допуска ново строителство и разширяване на строителните граници на съществуващите урбанизирани територии;

10. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) устройствените правила и нормативи за застрояване на съществуващи и бъдещи урбанизирани територии;

11. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) урбанизираните, земеделските, горските и нарушените територии;

12. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) териториите, които ще се устроят като крайбрежни паркове и градини;

13. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) специфичните изисквания, правила и нормативи за устройство на територията и акваторията.

(2) В общите устройствени планове за териториите на общините по **чл. 3, т. 1** се отразяват:

1. границите на крайбрежната плажна ивица, определени по реда на **чл. 6**;

2. границите на зоните по **чл. 10, 11 и 12**;

3. териториите на защитените и рекреационните гори;

4. териториите на защитените територии и защитените зони;

5. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) териториите и участъците от акваторията със статут на културни ценности;

6. границите на териториите с ограничителен режим, подчинен на изисквания, свързани със сигурността и отбраната на страната, включително охраната и контрола на държавната граница.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2018 г.) Към общите и подробните устройствени планове по **чл. 18, ал. 1, т. 2 и 3** се изработват специализирани схеми за прилежащата акватория, в съответствие с предвижданията на Морския пространствен план на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Със схемите по ал. 1 се определят зоните за:

1. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) санитарна охрана;

2. развитие на водни спортове;

3. подводна археология и подводен туризъм;

4. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2013 г.) брегоукрепителни, брегозащитни и геозащитни съоръжения, както и за други съоръжения или обекти, свързани с туристическата функция на крайбрежието и стопанския риболов;

5. осъществяване на дейности, свързани с националната сигурност и отбраната на страната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Схемите по ал. 1 се приемат и одобряват като част от общите и подробните устройствени планове по реда на **чл. 19, ал. 3 и 4**.

Глава четвърта "а".

ФИНАНСИРАНЕ И КОНТРОЛ (НОВА - ДВ, БР. 27 ОТ 2013 Г.)

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Приходите от концесионни възнаграждения и от наеми на морски плажове се разпределят, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ,

бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) петдесет на сто от сумата на концесионното възнаграждение и петдесет на сто от наемната цена се превежда по бюджета на общината, на чиято територия се намира съответният плаж; общината отчита по бюджета си преведената сума на концесионното възнаграждение като приходи от концесии;

2. (доп. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) десет на сто от наемната цена, съответно от концесионното възнаграждение се превежда по бюджета на областта, на чиято територия се намира съответният плаж;

3. (нова - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) четиридесет на сто от сумата на концесионното възнаграждение и четиридесет на сто от наемната цена постъпват като приход по бюджета на Министерството на туризма.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Паричните постъпления от концесионни възнаграждения и наеми на морски плажове, както и от неустойки, гаранции и обезщетения постъпват като приход по бюджета на съответното министерство или ведомство.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Постъпилите приходи по ал. 1, т. 2 се разходват за:

1. провеждане на процедури за отдаване под наем на морски плажове;

2. контрол по изпълнението на сключените договори за наем на морските плажове;

3. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) поставяне на предупредителни табели и санитарно-хигиенно поддържане на неохраняемите плажове, разположени на територията на община от областта, за която няма постъпили приходи по ал. 1, т. 1, включително и на морските плажове за природосъобразен туризъм;

4. (изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) обезпечаване с водноспасителна дейност на обявените за неохраняеми морски плажове през съответния летен сезон съгласно одобрена от министъра на туризма схема, предложена от областния управител, включително и на морските плажове за природосъобразен туризъм.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Финансирането на дейностите по възлагане на концесии за морски плажове се извършва съгласно **Закона за концесиите**.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) Текущият контрол по изпълнението на договорите за наем на морските плажове включва периодичен контрол на изпълнението на условията на наема и на задълженията на наемателя по договора за наем в съответствие с предвиденото в него.

(2) Текущият контрол за изпълнение на сключените договори за наем се осъществява от органа, който е сключил съответния договор за наем.

Чл. 22в. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) В зависимост от броя на контролираните договори за наем, от вида на обектите на наем и от териториалното им местоположение органът, който организира контрола по изпълнението им, назначава една или повече комисии за контрол.

(2) Органът по ал. 1 издава заповед, с която определя:

1. председателя и заместник-председателя на комисията;

2. поименния състав на останалите членове на комисията.

(3) В състава на комисията не може да участва лице, което:

1. има материален интерес от наема - предмет на контрола на комисията;

2. е свързано лице по смисъла на **Търговския закон** с наемател, който е страна по договор -

предмет на контрола на комисията, или с негов подизпълнител.

Чл. 22г. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) Комисията за контрол приема правила за своята работа, които се утвърждават от органа, който я е назначил.

(2) Комисията за контрол провежда заседания по график, утвърден от органа, който я е назначил.

(3) Комисията за контрол заседава, когато присъстват повече от половината от членовете ѝ, и приема решенията си с мнозинство от повече от половината от членовете ѝ.

Чл. 22д. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) (1) Комисията за контрол има следните функции:

1. извършва проверка и анализ на документите за отчитане на резултатите от изпълнението на задълженията на наемателя, определени в договора за наем;

2. прави планирани проверки на място, извършвани въз основа на предварително одобрен график;

3. прави извънредни проверки на място - при възникнала необходимост от това;

4. прави предложения до органа, който организира контрола по договора за наем;

5. приема решения относно други въпроси, имащи отношение към изпълнението, изменението и прекратяването на договори;

6. сезира компетентните органи - при констатирано неизпълнение на нормативни изисквания;

7. предлага на органа, който организира контрола по изпълнението на договора за наем, възлагането на трети лица на изпълнението на определени експертни или технически дейности, свързани с контролната дейност.

(2) При осъществяване на своята дейност членовете на комисиите за контрол имат право:

1. на свободен достъп до подлежащите на контрол обекти на наема;

2. да изискват и проверяват документи, данни, сведения и справки, свързани с изпълнението на договор за наем;

3. да изискват от проверяваните лица писмени обяснения във връзка с изпълнението на договора за наем.

Глава пета.

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 20 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.03.2016 Г.)

Чл. 22е. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който в нарушение на закона ограничава правото на гражданите на свободен и безплатен достъп до морските плажове или определя такси за това, се наказва с глоба от 2000 до 4000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 3000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 12 000 лв.

Чл. 22ж. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) (1) Който не изпълнява задълженията за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания, се наказва с глоба от 2000 до 4000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 3000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 12 000 лв.

Чл. 23. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

(1) Който в нарушение на закона поставя заграждения, ограничаващи свободния достъп до обектите по **чл. 6, ал. 4 и 5**, се наказва с глоба от 3000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 4000 до 8000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 12 000 лв.

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който наруши разпоредбите на **чл. 15**, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 2000 до 20 000 лв. или имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който наруши разпоредбата на **чл. 10, ал. 4, т. 1**, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 2000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 12 000 лв.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) За добив на пясък от морските плажове и пясъчните дюни физическите лица се наказват с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и на юридическите лица се налага имуществена санкция в размер до 10 000 лв., ако не подлежат на по-тежко наказание.

Чл. 24б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) За неизпълнение на задължението по **чл. 13, ал. 6** на кмета на общината се налага глоба от 1000 до 5000 лв.

(2) Актовете за установяване на административното нарушение по ал. 1 се съставят от служителите на Дирекцията за национален строителен контрол, а наказателните постановления се издават от началника на Дирекцията за национален строителен контрол или от упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 24в. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г. **(*)**) (1) Който постави палатка, шатра или паркира кемпер или каравана в чужд неурегулиран поземлен имот в зона "А" или в зона "Б" извън местата, определени по реда на **чл. 10а**, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба от 1500 до 3000 лв.

(2) Който устройва места за разполагане на палатки, кемпери или каравани в нарушение на разпоредбите на **чл. 10а**, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба от 6000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 12 000 до 60 000 лв.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Който постави преместваем обект или съоръжение на територията на морския плаж в нарушение на **чл. 10, ал. 4, т. 2** или **чл. 13, ал. 3**, ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв. или с имуществена санкция от 30 000 до 60 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 10 000 до 30 000 лв. или имуществена санкция от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 26. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.)

Който постави преместваем обект или съоръжение на територията на неохраняем морски плаж, на морски плаж за природосъобразен туризъм или прилежащата им акватория, без да има право на това, се наказва с глоба от 10 000 до 30 000 лв. или с имуществена санкция от 50 000 до 100 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 50 000 до 100 000 лв. или имуществена санкция от 100 000 до 150 000 лв.

Чл. 27. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който в нарушение на **чл. 10, ал. 6** не изпълни изискването за осигуряване на равностоен достъп до морето по отношение на зоната на активната плажна площ по **чл. 10, ал. 4, т. 1** за свободно разполагане на плажни принадлежности от страна на посетителите, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 2000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 12 000 лв.

Чл. 28. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Който в нарушение на **чл. 10, ал. 6** не обозначи зоната на активната плажна площ по **чл. 10, ал. 4, т. 1** за свободно разполагане на плажни принадлежности с указателна табела, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 700 до 1400 лв.

Чл. 29. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който наруши разпоредбата на **чл. 10, ал. 7 или 8**, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 2000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 4000 до 40 000 лв.

Чл. 30. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който в нарушение на закона постави преместваеми обекти и съоръжения върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 3000 до 10 000 лв.

(2) Който в нарушение на закона постави шатра, палатка, навес, заслон или друг вид съоръжение върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 3000 лв.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Който в нарушение на закона премине или спре превозно средство за престой или за паркиране върху територията на морския плаж или върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв. или с имуществена санкция от 3000 до 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Който без разрешение използва самодвижещи се, верижни, земекопни и други машини за извършването на задължителните дейности по **чл. 7, ал. 2** и предоставянето на плажни услуги, както и на плажовете за природосъобразен туризъм, ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена

санкция от 5000 до 10 000 лв. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба от 5000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 3000 до 6000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Когато нарушението по ал. 2 и 3 е извършено повторно, наказанието е глоба от 1000 до 3000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(7) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Който наруши целостта, увреди или заравни подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни, попадащи в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", освен в случаите на разрешено строителство по **чл. 17а, ал. 1**, се наказва с глоба от 10 000 до 30 000 лв. или имуществена санкция от 50 000 до 100 000 лв. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба от 50 000 до 100 000 лв. или имуществена санкция от 100 000 до 150 000 лв.

Чл. 31. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) Който, без да има право на това, разполага плажни принадлежности, които предоставя възмездно на посетителите на морския плаж и/или обвързва предоставянето им на посетителите на морския плаж като добавка към продавана стока или услуга безвъзмездно или срещу привидна цена на друга стока или услуга, се наказва с глоба от 2000 до 6000 лв. или с имуществена санкция от 4000 до 20 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба от 5000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв.

Чл. 32. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 22е, 22ж, 24, 24а, 25, 26, 27, 28, 29, чл. 30, ал. 1 и 2** и **чл. 31** се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на туризма.

(2) В случаите по **чл. 7, ал. 6** актовете за установяване на нарушенията по **чл. 24, 25, 27, 28, 29, чл. 30, ал. 1 и 2** и **чл. 31** се съставят от длъжностни лица, определени от областните управители.

(3) Актовете за установяване на нарушения на **чл. 10, ал. 2, т. 2, ал. 3, т. 1 и 2, чл. 12** и на **чл. 17а, ал. 1** - извън случаите по **чл. 30**, се съставят от длъжностни лица, определени по реда на **глава двадесет и трета от Закона за устройство на територията**.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 23, 23а, 24в** и **чл. 30, ал. 4** се съставят от длъжностни лица от съответните общински администрации, определени от кмета на общината.

(5) В случай че министърът на туризма е сезиран за извършването на нарушение по **чл. 23** и **24в** и не е започнато административнонаказателно производство по реда на ал. 4, актовете за установяване на нарушение се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на туризма или от областните управители.

(6) Актовете за установяване на нарушения на **чл. 10, ал. 2, т. 4** се съставят от длъжностни лица, определени по реда на **глава шеста от Закона за подземните богатства**.

(7) Актовете за установяване на нарушения на **чл. 10, ал. 2, т. 5** и **чл. 11, ал. 2, т. 2** се съставят от длъжностни лица, определени по реда на **глава дванадесета от Закона за водите**.

(8) Актовете за установяване на нарушения на **чл. 10, ал. 2, т. 6** и **чл. 11, ал. 2, т. 1** се съставят от длъжностни лица, определени по реда на **глава шеста, раздел II от Закона за управление на отпадъците**.

(9) Актовете за установяване на нарушения на **чл. 10, ал. 2, т. 7** и **чл. 11, ал. 2, т. 3** се съставят от длъжностни лица, определени по реда на **глава осма от Закона за защита на растенията**.

(10) Актовете за установяване на нарушения по **чл. 31**, извършени на неохраняем морски плаж и на морски плаж за природосъобразен туризъм, се съставят и от длъжностни лица, определени от областните управители.

(11) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 30, ал. 3** се съставят от длъжностни лица, определени от директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.

(12) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2024 г.) Актовете за установяване на нарушенията по **чл. 30, ал. 7** се съставят от длъжностни лица, определени от директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите към Министерството на околната среда и водите.

Чл. 33. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Наказателните постановления се издават:

1. от министъра на туризма или оправомощени от него длъжностни лица - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 1 и 5**;

2. от областните управители или оправомощени от тях длъжностни лица - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 2, 5 и 10**;

3. от компетентните органи, определени по реда на **глава двадесет и трета от Закона за устройство на територията** - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 3**;

4. от кмета на общината или оправомощени от него длъжностни лица - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 4**;

5. от компетентните органи, определени по реда на **глава шеста от Закона за подземните богатства** - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 6**;

6. от компетентните органи, определени по реда на **глава дванадесета от Закона за водите** - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 7**;

7. от компетентните органи, определени по реда на **глава шеста, раздел I от Закона за управление на отпадъците** - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 8**;

8. от компетентните органи, определени по реда на **глава осма от Закона за защита на растенията** - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 9**;

9. от директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица - за нарушенията, установени по реда на **чл. 32, ал. 11**.

Чл. 34. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, компетентният орган или оправомощени от него длъжностни лица прилагат принудителни административни мерки.

Чл. 35. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) За преустановяване на административните нарушения, установени по реда на **чл. 32, ал. 1 и 5**, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице:

1. издава задължителни предписания за отстраняване на нарушението за сметка на нарушителя;

2. издава задължителни предписания до нарушителя за отстраняване на плажните принадлежности, с чиято площ се нарушава процентното съотношение по **чл. 10, ал. 4, т. 1**; нарушителят изпълнява задължителното предписание по изречение първо за собствена сметка;

3. издава задължителни предписания до нарушителя за отстраняване на преместваемите обекти по **чл. 10, ал. 4, т. 2**, с чиято площ се надвишава допустимата площ на преместваемите обекти и/или на допълнителната търговска площ от площта на морския плаж; нарушителят изпълнява задължителното предписание по изречение първо за собствена сметка;

4. спира дейността на разположените от нарушителя преместваеми обекти по **чл. 10, ал. 4, т. 2**, както и достъпа до тях, включително чрез пломбиране и запечатване, до отстраняване на нарушението;

5. отстранява нарушението за сметка на концесионера или наемателя.

(2) За преустановяване на административните нарушения, установени по реда на **чл. 32, ал. 4**, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице издава задължителни предписания за отстраняване на нарушението за сметка на нарушителя.

(3) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва с мотивирана заповед на министъра на туризма, съответно на кмета на общината или на оправомощени от тях длъжностни лица.

(4) Заповедта за прилагане на принудителни административни мерки подлежи на незабавно изпълнение.

(5) Заповедта по ал. 3 може да се обжалва от заинтересованите лица по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(6) Обжалването на заповедта по ал. 3 не спира изпълнението ѝ.

Чл. 36. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) (1) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, установени по реда на **чл. 32, ал. 3**, се прилагат принудителни административни мерки по вид, компетентни органи, които ги прилагат, и начин за тяхното прилагане, определени със **Закона за устройство на територията**.

(2) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, установени по реда на **чл. 32, ал. 7**, се прилагат принудителни административни мерки по вид, компетентни органи, които ги прилагат, и начин за тяхното прилагане, определени със **Закона за водите**.

(3) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, установени по реда на **чл. 32, ал. 8**, се прилагат принудителни административни мерки по вид, компетентни органи, които ги прилагат, и начин за тяхното прилагане, определени със **Закона за управление на отпадъците**.

Чл. 37. (Нов - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на **Закона за административните нарушения и наказания**.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (отм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

2. "Морски бряг" е тясна ивица от земната повърхност на контакта и взаимодействието между сушата и морето. Състои се от подводна и надводна част и се характеризира с разнообразен напречен профил, развит непосредствено от бреговата линия, навътре във водата и сушата.

3. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) "Брегова линия" е линията на пресичане на повърхността на

сушата с нивото на водата към момента на измерването.

4. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) "Пясъчни дюни" са образувания, формирани от насипване на пясъци в резултат от взаимодействието на море, суша и вятър. Основните видове дюни са зараждащи се подвижни дюни, подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни.

5. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., предишна т. 3 - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) "Активна плажна площ" е площта от морския плаж, която се ползва:

а) за осъществяване на задължителните дейности;

б) (изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.)

в) от посетителите на плажа за: разполагане на платени и неплатени (лични) плажни принадлежности; свободно пешеходно придвижване върху територията на плажа, включително върху преместваеми пешеходни пътеки; удобно използване на преместваемите обекти и улесняване придвижването и ползването на плажните услуги от хората с увреждания.

6. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., предишна т. 4 - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) "Плажни принадлежности" са чадъри, шезлонги, постелки, плажни дюшеци и други, използвани от посетителите на морския плаж.

7. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) "Допълнителна търговска площ" е част от площта на морския плаж около преместваеми обекти за бързо хранене по **чл. 10, ал. 4, т. 2**, на която се допуска разполагане на преместваеми подиуми с тенти, чадъри, шатри и други слънцезащитни устройства с маси и столове за консумация.

8. (нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) "Водноатракционни услуги" са услугите, свързани с използване на плавателни средства за спорт, туризъм и развлечения срещу заплащане и предоставени по реда на **чл. 5, ал. 4 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България**.

9. (нова - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) "Морски плаж за природосъобразен туризъм" е морски плаж, включен в приложението към **чл. 7, ал. 9**, който с оглед на естествените природни дадености е необходимо да бъде съхранен чрез опазване на биологичното разнообразие и на екосистемите при разумно използване на природните ресурси и върху чиято територия не се извършва стопанска дейност.

10. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) "Достъпен морски плаж за хората с увреждания" е морски плаж с осигурен свободен и безплатен достъп за придвижване на хора с двигателни увреждания от входа на плажа до и в морето, съблекалните, тоалетните и преместваемите обекти за бързо обслужване, както и до душовете, чадърите, шезлонгите и съоръженията за спортно-развлекателна дейност.

§ 2. За неуредените в **глави трета, четвърта и пета** въпроси се прилагат разпоредбите на **Закона за устройство на територията**.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Ръководителите на търговските дружества и предприятията по **чл. 1, ал. 3 от Търговския закон** на територията на Черноморското крайбрежие, които при производствената си дейност отделят вредни вещества, включени в приложения I и II на **Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване**, предприемат необходимите мерки за ограничаване на отделянето им в съответните норми, като разработват програми, които се представят за утвърждаване от министъра на околната среда и водите или по реда на **глава седма, раздел II на Закона за опазване на околната среда**, не по-късно от една година от влизането в сила на този закон.

§ 4. Действащите общи устройствени планове, в обхвата на които попадат устройствените зони по този закон, се привеждат в съответствие с изискванията на **чл. 10, 11, 12 и 21** в срок две години от влизането в сила на закона.

§ 5. (1) Забраните по **чл. 10, ал. 2** и **чл. 11, ал. 2** не се прилагат за законно изградените и разрешени обекти, както и за одобряване на инвестиционни проекти по действащи подробни устройствени планове.

(2) Незаконно изградените обекти на територията на морските плажове и на обектите по **чл. 4, ал. 2, т. 1** се премахват от лицата, които са ги изградили, в едномесечен срок от влизането в сила на закона, като строителните площадки се рекултивират от тях след премахването на обектите.

(3) След изтичането на срока по ал. 2 обектите се премахват в 6-месечен срок от органите на Дирекцията за национален строителен контрол при условията и по реда на **Закона за устройство на територията**.

§ 6. Одобряването на плановете по **чл. 18, ал. 1, т. 3**, които към датата на влизането в сила на този закон са внесени за съобщаване, приемане и одобряване по реда на **чл. 128 от Закона за устройство на територията**, се довършва по досегашния ред, но при спазване на изискванията на този закон.

§ 7. Сключените до влизане в сила на този закон концесионни договори за части от крайбрежната плажна ивица, се привеждат в съответствие с разпоредбите на този закон и на **Закона за концесиите**, както следва:

1. за морските плажове, които са извън строителните граници на урбанизираните територии и за които няма влезли в сила подробни устройствени планове, концесионните договори се привеждат в съответствие с условията на концесията за услуга;

2. за морските плажове, които попадат изцяло или частично в строителните граници на урбанизираните територии, за които има влезли в сила подробни устройствени планове и в чиито граници са включени и други територии, концесионните договори се привеждат в съответствие с условията на концесията за услуга, а предвижданията на подробните устройствени планове се включват по реда на **чл. 70, ал. 3, т. 3 от Закона за концесиите** като задължение за допълнителна инвестиция от страна на концесионера, която включва извършване на частични строително-монтажни работи, необходими за реализиране на подробния устройствен план;

3. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) за морските плажове с действащи концесионни договори, които включват пясъчни дюни, площта на дюните остава в концесионната площ до прекратяване на концесионния договор;

4. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) извън случаите по **чл. 7, ал. 3** срокът на всички действащи

концесионни договори се удължава при съгласие на концесионера до 31 декември на годината, в която изтича договореният срок на концесията.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г.) Границите на зона "А" и зона "Б", определени в **чл. 10 и 11**, се отразяват служебно в 6-месечен срок от влизането в сила на закона върху кадастралните карти - по реда на **глава шеста от Закона за кадастъра и имотния регистър**, или върху кадастралните планове, одобрени по реда на отменените **Закон за единния кадастър на Народна република България** (обн., ДВ, бр. 35 от 1979 г.; изм., бр. 102 от 1981 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 104 от 1996 г.; отм., бр. 34 от 2000 г.) и **Закон за териториално и селищно устройство** (обн., ДВ, бр. 29 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм., бр. 87 от 1974 г., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 3 от 1980 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 14 от 1988 г., бр. 31 от 1990 г.; попр., бр. 32 от 1990 г.; изм., бр. 15 от 1991 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 104 от 1996 г., бр. 41 и 79 от 1998 г.; попр., бр. 89 от 1998 г.; изм., бр. 124 и 133 от 1998 г., бр. 26 и 86 от 1999 г., бр. 14 и 34 от 2000 г.; отм., бр. 1 от 2001 г.), и върху плановете и картите, одобрени по реда на **Закона за собствеността и ползването на земеделските земи** и **Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд** - по реда на **§ 4** от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър.

§ 9. Наредбите по **чл. 6, ал. 7** и по **чл. 21, ал. 1, т. 1** се издават в 6-месечен срок от влизането в сила на закона.

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп. - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на туризма.

§ 11. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 1 юни 2007 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 67 ОТ 2008 Г.)

§ 53. Започнатите подготвителни действия и откритите процедури за предоставяне на концесия към датата на влизане в сила на този закон се довършват по досегашния ред.

.....
§ 55. Действащите концесионни договори за морски плажове се привеждат в съответствие с разпоредбата на **чл. 10, ал. 4, т. 1** от Закона за устройство на Черноморското крайбрежие в срок три месеца от влизането в сила на **този закон**.

§ 56. Разпоредбата на **§ 54, т. 2**, относно **чл. 8, ал. 2, изречение второ**, влиза в сила от 1 януари 2009 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 10.04.2009 Г.)

§ 44. **Законът** влиза в сила от 10 април 2009 г., с изключение на **чл. 114, ал. 2** и **чл. 126**, които влизат в сила от 10 април 2010 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2009 Г.)

§ 59. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 92 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 20.11.2009 Г.)

§ 48. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2013 Г.)

§ 16. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2013 г., с изключение на **§ 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10** и **§ 13**, които влизат в сила от 1 септември 2012 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 26.11.2012 Г.)

§ 149. **Законът** влиза в сила в 30-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на **§ 16, § 35, т. 2** и **§ 39**, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 27 ОТ 2013 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 40 ОТ 2014 Г.)

§ 24. (1) Общите и подробните устройствени планове за територията по **чл. 3, т. 1**, одобрени до влизането в сила на този закон, запазват действието си.

(2) До влизане в сила на нормативите по **чл. 10, ал. 3, т. 2, букви "а" - "г"** съгласно **§ 9, т. 3, буква "а"** от този закон проектите за общи и подробни устройствени планове, чието изработване е разрешено по реда на **Закона за устройство на територията** или на **Закона за устройство на Черноморското крайбрежие**, както и проектите за изменения на действащи подробни устройствени планове за територията по **чл. 3, т. 1**, чието изработване е допуснато с предписание от компетентния орган, се довършват съгласно действащите разпоредби.

(3) Спира се прилагането на подробни устройствени планове, предвиждащи застрояване в поземлени имоти в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", в които попадат пясъчни дюни, освен в случаите по **чл. 17а**.

§ 25. (1) Започнатите и неприключили до влизането в сила на този закон производства по съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж се одобряват при досегашните условия и по досегашния ред.

(2) За дата на започване на производство по одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж се смята датата на внасянето на инвестиционния проект за съгласуване и одобряване от компетентния орган. За започнато производство се смята и наличието на съгласуван от компетентния орган идеен инвестиционен проект към датата на влизане в сила на този закон.

(3) До отразяване на границите на пясъчните дюни в кадастралната карта и в специализираните карти и регистри по **чл. 6, ал. 7** съгласуването и одобряването на инвестиционни проекти и издаването на разрешения за строеж се извършват след писмено становище на министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице, удостоверяващо, че в имота не попадат пясъчни дюни.

(4) Не се съгласуват и одобряват инвестиционни проекти и не се издават разрешения за строеж за строителство в поземлени имоти в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А", в които попадат пясъчни дюни, освен в случаите по **чл. 17а**.

§ 26. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

§ 27. Започнатите към влизането в сила на този закон подготвителни действия и откритите процедури за предоставяне на концесия се довършват по досегашния ред.

§ 28. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

§ 29. За неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на **Закона за концесиите и правилника за прилагането му**.

§ 30. Границите на зона "А" и зона "Б", определени в **чл. 10 и 11**, се отразяват върху кадастралните карти по реда на **Закона за кадастъра и имотния регистър** или върху кадастралните планове, одобрени по реда на отменените **Закон за единния кадастър на Народна република България** (обн., ДВ, бр. 35 от 1979 г.; изм., бр. 102 от 1981 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 104 от 1996 г.; отм., бр. 34 от 2000 г.) и **Закон за териториално и селищно устройство** (обн., ДВ, бр. 29 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм., бр. 87 от 1974 г., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 3 от 1980 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 14 от 1988 г., бр. 31 от 1990 г.; попр., бр. 32 от 1990 г.; изм., бр. 15 от 1991 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 104 от 1996 г., бр. 41 и 79 от 1998 г.; попр., бр. 89

от 1998 г.; изм., бр. 124 и 133 от 1998 г., бр. 26 и 86 от 1999 г., бр. 14 и 34 от 2000 г.; отм., бр. 1 от 2001 г.), и върху плановете и картите, одобрени по реда на **Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи** и **Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд** - по реда на **§ 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър**.

§ 31. В едногодишен срок от влизането в сила на този закон Министерството на околната среда и водите предоставя на Агенцията по геодезия, картография и кадастър информация за отразяване на пясъчните дюни в кадастралната карта и в специализираните карти и регистри по **чл. 6, ал. 7**. В 6-месечен срок след предоставянето на информацията границите на пясъчните дюни се отразяват в кадастралната карта и специализираните карти и регистри.

.....
§ 42. **Параграф 9, т. 3, буква "а"** влиза в сила две години след обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 59. В Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (обн., ДВ, бр. 48 от 2007 г.; изм., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 19, 82 и 92 от 2009 г. и бр. 45 и 82 от 2012 г., бр. 27 и 28 от 2013 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие".

.....
§ 117. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 40 ОТ 2014 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г.)

§ 20. (1) Одобрените до влизането в сила на този закон схеми за преместваеми обекти в зона "А" и зона "Б" се привеждат в съответствие с изискванията на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

(2) Преместваемите обекти, разрешени по досегашния ред, които не отговарят на изискванията на този закон и на одобрените нови схеми по ал. 1, се премахват от собствениците на поземлените имоти в едномесечен срок след одобряване на новите схеми по ал. 1. След този срок обектите се премахват по реда на **чл. 57а от Закона за устройство на територията**, съответно от органите на Дирекцията за национален строителен контрол по реда на наредбата по **чл. 13, ал. 6**.

§ 21. Сключените до влизане в сила на този закон концесионни договори и договори за наем

на морски плажове се привеждат в съответствие с разпоредбите на **този закон** в шестмесечен срок от влизането му в сила.

§ 22. Започналите до влизането в сила на **този закон** процедури по предоставяне на концесия или отдаване под наем на морски плажове се довършват по досегашния ред.

§ 23. (1) Министерският съвет приема нова методика по **чл. 8, ал. 2** в тримесечен срок от влизането в сила на **този закон**.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

§ 24. До приключване от Агенцията по геодезия, картография и кадастър на дейностите по **чл. 6, ал. 7** процедурата по предоставяне на концесия или отдаване под наем на морски плаж се провежда въз основа на акт за изключителна държавна собственост и/или приета специализирана карта за съответния морски плаж, и/или влязло в сила изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри.

§ 25. (1) Решенията на общинските съвети по **чл. 15, ал. 2** за 2014 г. се приемат не по-късно от 15 май.

(2) В случай че общинският съвет не приеме решение в срока по ал. 1, извършването на строителни и монтажни работи в териториите по **чл. 15, ал. 2** се забранява от 31 май до 1 октомври 2014 г.

§ 26. Територии на населените места по **чл. 10, ал. 1** са териториите по **§ 5, т. 6** от допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията, определени с влязъл в сила подробен устройствен план към деня на влизане в сила на този закон.

.....

§ 29. **Параграф 12, т. 2, буква "а"** влиза в сила от 16 март 2015 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 59. В Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (обн., ДВ, бр. 48 от 2007 г.; изм., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 19, 82 и 92 от 2009 г. и бр. 45 и 82 от 2012 г., бр. 27, 28 и 66 от 2013 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 105 от 2013 г.; изм., бр. 40 от 2014 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството".

.....

§ 117. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА**

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2015 Г.)

§ 6. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА
ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 20 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.03.2016 Г.)

§ 22. (1) Устройствените правилници на Министерството на туризма и Министерството на регионалното развитие и благоустройството се привеждат в съответствие с този закон в срок до един месец от влизането му в сила.

(2) Министърът на финансите да извърши необходимите промени по бюджетите на Министерството на туризма и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2016 г., считано от влизането в сила на промените в устройствените правилници по ал. 1.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на служителите на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, осъществяващи функции по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, преминават към Министерството на туризма при условията и по реда на **чл. 87а от Закона за държавния служител** и **чл. 123 от Кодекса на труда** и в съответствие с устройствените правилници на администрациите.

(4) Наличната към датата на влизането в сила на този закон информация и документация във връзка с морските плажове на територията на Република България, както и във връзка с предоставянето на концесии и отдаване под наем на морски плажове по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, включително в електронен вид, се предава от министъра на регионалното развитие и благоустройството на министъра на туризма в срок до един месец от влизането в сила на този закон, в т. ч.:

1. оригиналите на сключените договори за концесия и наем на морските плажове с всички приложения и допълнителни споразумения към тях, както и оригиналите, съдържащи се в досиетата на предоставените концесии и наеми;

2. преписките по заявления и открити процедури, свързани с предоставяне на концесии и договори за наем на морски плажове, които не са приключили;

3. контролните и архивните досиета на сключени концесионни договори и договори за наем на морски плажове.

(5) Концесионерите и наемателите по сключените към датата на влизането в сила на този закон концесионни договори и договори за наем запазват правата и задълженията си при условията на сключените договори.

(6) Дължимите към датата на влизането в сила на този закон плащания се административат от Министерството на туризма.

(7) Срокът на всички действащи концесионни договори и договори за наем, които изтичат до 30 септември 2016 г., се удължава при съгласие на концесионера или на наемателя до сключването на нов договор с концесионер или наемател, но не по-късно от 31 декември 2016 г.

(8) Контролът по сключените към датата на влизането в сила на този закон концесионни договори и договори за наем се осъществява от министъра на туризма от момента на получаване на документите по ал. 4.

§ 23. (1) Образуваните, но неприключили до влизането в сила на този закон административни и съдебни производства, свързани с процедури по концесионирането или отдаването под наем на морски плажове, както и по изпълнението на задължения по сключени концесионни договори и договори за наем се довършват от министъра на туризма.

(2) Образуваните административнонаказателни производства за установени нарушения на разпоредбите на **чл. 10, ал. 4, 6, 7 и 8, чл. 24 и 24а**, които не са приключили до влизането в сила на този закон, се довършват от министъра на туризма.

§ 24. Условието на търга за отдаване под наем на морски плаж по реда на **Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост** за 2016 г. се публикуват най-малко 15 дни преди крайния срок за подаване на заявленията за участие, а при последващи търгове - най-малко 10 дни преди крайния срок за подаване на заявленията за участие.

§ 26. Министерският съвет привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 27. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2016 Г.)

§ 3. **Параграф 2** влиза в сила с влизането в сила на условията и реда за къмпингуване извън категоризираните къмпинги, определени в **Закона за туризма**.

Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 76. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 96 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 02.01.2018 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 41. **Законът** влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. **член 45, ал. 5**, която влиза в сила в 12-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. **член 191, ал. 2 - 5, чл. 192 и 193**, които влизат в сила от 31 януари 2019 г.;

3. (нова - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) **параграф 34**, който влиза в сила от 1 януари 2019 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

**КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА
АДМИНИСТРАТИВНОТО РЕГУЛИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ
СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 68. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2018 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МОРСКИТЕ
ПРОСТРАНСТВА, ВЪТРЕШНИТЕ ВОДНИ ПЪТИЩА И ПРИСТАНИЩАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2018 Г.)

§ 49. (1) Министерският съвет приема Морския пространствен план на Република България в срок до 31 март 2021 г.

(2) Изискването за съответствие с Морския пространствен план на Република България не се прилага за проектите на подробни устройствени планове по **чл. 52б, ал. 1**, специализираните подробни устройствени планове по **чл. 112д, ал. 1** и специализираните схеми по **чл. 22, ал. 1** от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, внесени за одобряване до неговото приемане.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА
ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 56 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 16.07.2019 Г.)

§ 13. Наредбите по **чл. 10а, ал. 3** и по **чл. 21, ал. 1, т. 7** се издават в 6-месечен срок от влизането в сила на **този закон**.

.....

§ 15. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на **§ 9** относно **чл. 24в**, който влиза в сила в едногодишен срок от влизането в сила на наредбата по **чл. 10а, ал. 3**.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 60 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 30.07.2019 Г.)

§ 2. (1) (В сила от 01.01.2019 г.) Дейностите по предоставяне на концесии за морски плаж, за които до 1 януари 2019 г. е прието решение на Министерския съвет по отменения **чл. 8д, ал. 1** от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, се довършват по реда на отменената **глава втора "а"** от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие.

(2) (В сила от 01.01.2019 г.) Сключените договори въз основа на дейностите по ал. 1, независимо от датата, на която са сключени, запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

(3) Разпоредбите на **глава втора "б"** от Закона за устройството на Черноморското

крайбрежие относено изменението, прекратяването и срока на концесионен договор се прилагат за договорите по ал. 2.

.....
§ 7. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 2, ал. 1 и 2, който влиза в сила от 1 януари 2019 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 21 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 13.03.2020 Г.)

§ 56. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА
ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

.....
§ 106. **Законът** влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на чл. 33а, ал. 2, която влиза в сила от 1 март 2023 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

(ОБН. - ДВ, БР. 86 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 13.10.2023 Г.)

.....
§ 90. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА
ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 16 ОТ 2024 Г.)

§ 11. (1) Агенцията по геодезия, картография и кадастър отразява промените с **този закон** граници и ограничения на зона "А" и на зона "Б" в кадастралната карта в срок от един месец от влизането в сила на **този закон**.

(2) Проектите на общи устройствени планове, предмет на заварени от **този закон** открити неприключени административни производства по изработване и одобряване, се привеждат в съответствие с неговите разпоредби в срок до две години от влизането в сила на този закон.

(3) С влизането в сила на **този закон** в ивицата с широчина 500 м от границите на морските плажове за природосъобразен туризъм - "Иракли", "Бяла - Карадере" и "Корал":

1. заварените подробни устройствени планове се обезсилват и се възстановява предназначението на имотите от преди урежулирането;

2. издадените разрешения за строеж се обезсилват;

3. административните производства по изработване и одобряване на подробни устройствени планове и техни изменения и по одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж се прекратяват.

(4) АLINEЯ 3 не се прилага по отношение на елементи на техническата инфраструктура - публична държавна или публична общинска собственост, както и когато завареният план за застрояване е приложен по смисъла на **§ 22, ал. 1, т. 2 от заключителните разпоредби на Закона за устройство на територията** до влизането в сила на този закон.

(5) На собствениците и носителите на ограничени вещни права на поземлени имоти в териториите по ал. 3 се заплаща еднократно обезщетение от държавата в срок от три години от влизането в сила на **ТОЗИ ЗАКОН**.

(6) Размерът на еднократните обезщетения по ал. 5 се определя от комисия, назначена от областния управител по местонахождение на имота. Решението на комисията се одобрява от областния управител със заповед, въз основа на която се заплаща определеното еднократно обезщетение.

(7) Еднократното обезщетение по ал. 5 включва:

1. намаляването на пазарната стойност на поземления имот при прилагане на ал. 3;
2. доказани разходи за урегулиране, промяна на предназначение и разрешаване на строителство.

(8) Заповедта на областния управител по ал. 6 подлежи на обжалване по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(9) Ако след изтичането на срока по ал. 5 засегнатите лица не са получили дължимото обезщетение, те имат право на иск срещу държавата за него и за вредите от забавянето му.

(10) В срок до три месеца от влизането в сила на **ТОЗИ ЗАКОН** със заповед на кмета на общината се премахват всички заварени огради по **чл. 10, ал. 2а, т. 2**.

§ 12. Преместваемите обекти, които до влизането в сила на **ТОЗИ ЗАКОН** са отговаряли на условията, предвидени в наредбата на общинския съвет по **чл. 56, ал. 2 от Закона за устройство на територията**, запазват статута си до изтичане на срока на действие на разрешението за поставянето им.

§ 13. Наредбата по **чл. 10, ал. 12** се издава в срок до 31 декември 2024 г.

§ 14. **Параграф 1** влиза в сила от 1 януари 2025 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 39 ОТ 2024 Г.)

.....
§ 11. Министерският съвет приема решението по **чл. 7а** в 10-месечен срок от влизането в сила на **ТОЗИ ЗАКОН**.

§ 12. (1) Сключените до влизането в сила на **ТОЗИ ЗАКОН** концесионни договори за морски плажове, определени с решението по **чл. 7а** за достъпни морски плажове за хората с увреждания, се привеждат в съответствие с **ТОЗИ ЗАКОН** в едногодишен срок от влизането му в сила.

(2) Направените от концесионера разходи за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания се приспадат от дължимото от него концесионно възнаграждение по методиката по **чл. 8, ал. 2**.

(3) Министерският съвет актуализира методиката по **чл. 8, ал. 2** във връзка с направените от концесионера разходи за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания в 11-месечен

срок от влизането в сила на **този закон**.

(4) Принадлежностите за осигуряване на достъпен морски плаж за хората с увреждания са частна държавна собственост, които се поддържат и съхраняват от концесионерите на плажовете по **чл. 7а** с грижата на добър стопанин.

.....

**Преходни и заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 61 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 29.07.2025 Г.)

.....

§ 61. **Законът** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. **параграфи 23, 24, 25, 26 и § 45, т. 1, т. 3 - 6, т. 7, буква "а", т. 8, т. 12 - 15 и т. 17 - 40, § 46, т. 1, буква "а", буква "бб" и букви "б" - "к", т. 2 - 7, § 47 и 59**, които влизат в сила три месеца след обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. **параграфи 1 - 15, 19, 21, 22, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 42, 43, § 45, т. 2, т. 7, буква "б", т. 9, 10** (относно думите "след думите "глава първа" се поставя запетая и се добавя "глава първа "а"), т. 11 и 16, **§ 46, т. 1**, буква "а", буква "аа" относно думите "в текста преди т. 1 думите "по чл. 108а, 109, 110 (приготовление към тероризъм), чл. 111" се заменят с "по чл. 114а - 114с"; **§ 48, 50, 51, 53 - 57, § 58, т. 1** (относно думите "след думите "глава първа" се поставя запетая и се добавя "глава първа "а"), т. 2 - 4 и **§ 60**, които влизат в сила 6 месеца след обнародването на закона в "Държавен вестник".

Приложение към **чл. 7, ал. 9**

(Ново - ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.)

1. Морски плаж "Иракли".
2. Морски плаж "Бяла - Карадере".
3. Морски плаж "Корал".